

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานตามการโอนภารกิจให้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลคงควน อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจะนำเสนอตามลำดับต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
2. แผนการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
4. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
5. แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล
6. บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลคงควน
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

1. ความหมายของการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจ เป็นรูปแบบหนึ่งที่สำคัญของการปกครองในระบบอบ ประชาธิปไตยซึ่งเป็นการนำอำนาจที่มีอยู่ในตัวผู้ปกครองอย่างเบ็ดเสร็จ ไปสู่ประชาชนเพื่อให้ ประชาชนมีสิทธิที่จะปกครองตนเอง และบริหารตนเอง ดังนั้นความคิดเรื่องการกระจาย อำนาจจึงเป็นเรื่องสำคัญ โดยผู้ให้ความคิดดังต่อไปนี้

ชวงค์ ฉายะบุตร (2539 : 1-4) ให้ความหมาย การกระจายอำนาจ หมายถึง การ ที่รัฐมอบอำนาจหน้าที่ในการบริหารหรือกิจการบางอย่างให้องค์กรปกครองหรือสถาบันของ รัฐไปกระทำหรือดำเนินการ โดยอยู่ในการควบคุมดูแลของรัฐ หรืออาจกล่าวอีกนัยว่า การ กระจายอำนาจ หมายถึง การที่ส่วนกลางโอนหรือกระจายอำนาจทางปกครองบางส่วนให้ ประชาชนในท้องถิ่นปกครองตนเอง ส่วนกลางเพียงแต่คอยควบคุมมิให้ออกนอกเขตที่ กฎหมายกำหนดไว้

โกวิท พวงงาม (2548 : 36) ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจว่า คือ การโอนกิจการบริหารสาธารณะบางเรื่องจากรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนกลางไปให้ชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในท้องถิ่นต่าง ๆ ของประเทศ หรือหน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบจัดทำอย่าง เป็นอิสระจากการปกครองส่วนกลาง

ธนศร เจริญเมือง (2537 : 59) ได้ให้ความหมายการกระจายอำนาจ หมายถึง ระบบบริหารประเทศที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่าง ๆ มีอำนาจในการจัดการ ดูแลกิจการหลาย ๆ ด้านของตนเองไม่ใช่ปล่อยให้รัฐบาลกลางรวมศูนย์อำนาจในการจัดการบริหารแทบทุกอย่าง ของท้องถิ่น

กล่าวโดยสรุป การกระจายอำนาจ เป็นการแบ่งปันอำนาจที่มีอยู่ในรัฐบาลกลาง ไปสู่ท้องถิ่นต่าง เพื่อให้แต่ละท้องถิ่นได้มีการปกครองการบริหารจัดการในท้องถิ่นของตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการและเจตนารมณ์ของประชาชนอย่างแท้จริง

2. หลักการกระจายอำนาจ

การกระจายอำนาจการปกครองในการปกครองในท้องถิ่นนั้นมีการกำหนดหลัก ในการกระจายอำนาจไว้คือ

ทวีศักดิ์ ปักษา (2550 : 14) ได้สรุปหลักการกระจายอำนาจมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการคือ

2.1 มีความเป็นนิติบุคคล การกระจายอำนาจการปกครองนั้นจะต้องมี องค์การ เป็นนิติบุคคลต่างหากจากองค์การของรัฐบาลกลาง การมีองค์การเป็นนิติบุคคลต่างหากนี้ ก็ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน องค์การเหล่านี้จะต้องมีงบประมาณทรัพย์สิน และ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของตน

2.2 มีอำนาจในการบริหารงาน ความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหลักที่ สำคัญในการกระจายอำนาจการปกครอง เพราะถ้าหากองค์การนั้นไม่มีการอำนาจอิสระในการ ปฏิบัติหน้าที่ที่จะต้องรอคำสั่งจากรัฐบาลกลางอยู่เสมอ องค์การปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจ อิสระในการปฏิบัติภารกิจของตนเอง ตลอดจนมีอิสระพอสมควรในการกำหนดนโยบายหรือ การตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้

2.3 ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเลือกผู้บริหารและผู้ที่ทำหน้าที่นิติ บัญญัติ การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในท้องถิ่นของประชาชนนั้นอาจทำได้หลาย ระดับแล้วแต่ความสามารถและความสนใจของประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ เช่น ประชาชนบางคนอาจมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่น เฉพาะการออกไปใช้สิทธิออกเสียง

เลือกตั้งตัวแทนของตนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เท่านั้น แต่บางที่อาจเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมการปกครองท้องถิ่นมากกว่านั้น ถึงกับสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อมีโอกาสเข้ามามีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยตนเอง

2.4 มینگบประมาณของตนเอง องค์กรปกครองท้องถิ่นต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ตนเอง รวมไปถึงการมีอำนาจในการบริหารงบประมาณที่ได้มานั้นด้วยตนเอง ซึ่งเป็น การมอบอำนาจการตัดสินใจให้องค์กรปกครองท้องถิ่นทั้งหมดตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติงาน การจัดเก็บรายได้ การบริหารและการบริการประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

จากองค์ประกอบของหลักการกระจายอำนาจที่กล่าวมา จึงสรุปได้ว่า องค์ประกอบ ทั้ง 4 ประการ ในการกระจายอำนาจ ถ้าสามารถดำเนินการหรือปฏิบัติได้จริง ได้ตามกรอบหลักการดังกล่าวโดยไม่มีการแทรกแซงจากส่วนอื่น ย่อมทำให้องค์กรปกครองท้องถิ่นมีความสมบูรณ์ในการบริหารงานมากขึ้นมุ่งสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพ

3. การถ่ายโอนภารกิจการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 เดิมนั้นได้บัญญัติให้มีกฎหมาย กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจเพื่อพัฒนาการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นเพิ่มขึ้น อย่างต่อเนื่อง โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบ การบริการ สาธารณะ และการจัดสรรสัดส่วนภาษีและอากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การกระจาย อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนด แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และเป็นไป ตามแนวทางการกระจายอำนาจการจัดความสัมพันธ์ในการจัดบริการสาธารณะตามอำนาจ หน้าที่ระหว่างรัฐ กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยกันเอง ซึ่งนโยบายการกระจายอำนาจมีดังต่อไปนี้

1. ให้ความสำคัญกับการจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่น และการกระจายอำนาจ ทางการคลังลงสู่ท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถจัดบริหารงบประมาณของตนเองได้อย่าง อิสระมากขึ้น โดยคำนึงถึงความจำเป็นและความเหมาะสมในการพัฒนาท้องถิ่น

2. ส่งเสริมการกระจายอำนาจการปกครองจากส่วนกลางลงสู่ท้องถิ่นให้มีความชัดเจนเหมาะสมตามขั้นตอนการกระจายอำนาจ ในขณะเดียวกันจะเสริมสร้างพัฒนา ศักยภาพของการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การแสวงหา รายได้ และการจัดหาทรัพยากรของท้องถิ่น

3. ส่งเสริมให้ประชาชน ภาคสังคม และองค์กรเอกชนมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งจัดให้มีการตรวจสอบและประเมินผลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่กระบวนการตัดสินใจ การกำหนดนโยบาย การจัดซื้อจัดจ้าง และการแต่งตั้งถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่ง เพื่อความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนเร่งส่งเสริมความเข้าใจในบทบาทและการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประสานให้การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเกิดประสิทธิผล

4. ให้ความสำคัญกับการจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่น และการกระจายอำนาจทางการคลังสู่ท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถจัดการบริหารงบประมาณของตนเองได้อย่างอิสระมากขึ้นโดยคำนึงถึงความจำเป็นและความเหมาะสมในการพัฒนาท้องถิ่น

5. ส่งเสริมการกระจายอำนาจการปกครองจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่นให้มีความชัดเจนเหมาะสมตามขั้นตอนการกระจายอำนาจ ในขณะเดียวกัน จะเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพของการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การแสวงหารายได้ และการจัดหาทรัพยากรของท้องถิ่นส่งเสริมให้ประชาชน ภาคประชาสังคม และองค์กรเอกชนมีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งจัดให้มีการตรวจสอบและประเมินผลการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่กระบวนการตัดสินใจ การกำหนดนโยบาย การจัดซื้อจัดจ้าง และการแต่งตั้งถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่ง เพื่อความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ตลอดจนเร่งส่งเสริมความเข้าใจในบทบาทและการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประสานให้การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นเกิดประสิทธิผล

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 ได้กำหนดกรอบแนวคิดการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ดังนี้

1. การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ยึดหลักการและสาระสำคัญ 3 ด้าน คือ

1.1 ด้านความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล และการเงินการคลังของตนเอง โดยยังคงรักษาความเป็นรัฐเดี่ยว และความเป็นเอกภาพของประเทศ การมีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และ

ความมั่นคงของชาติเอาไว้ตลอดจนการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้ระบบประชาธิปไตย

1.2 ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น รัฐต้องกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการของตนเองได้มากขึ้น โดยปรับบทบาทและภารกิจของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค รับผิดชอบในภารกิจมหภาคและภารกิจที่เกินขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะดำเนินการได้โดยกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านนโยบายและด้านกฎหมายเท่าที่จำเป็น ให้การสนับสนุนส่งเสริมด้านเทคนิควิชาการ และตรวจสอบติดตามประเมินผล

1.3 ด้านประสิทธิภาพการบริหารขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นรัฐต้องกระจายอำนาจให้แก่องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการสาธารณะที่ดีขึ้น หรือไม่ต่ำกว่าเดิม มีคุณภาพมาตรฐาน การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความโปร่งใสมีประสิทธิภาพ และรับผิดชอบต่อผู้ให้บริการมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนภาคประชาสังคมและชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมดำเนินงาน และติดตามตรวจสอบ

การถ่ายโอนภารกิจตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายในกำหนดเวลา ดังนี้

1.3.1 ภารกิจที่เป็นการดำเนินการที่ซ้ำซ้อนระหว่างรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการให้เสร็จภายในสี่ปี

1.3.2 ภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกระทบถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

1.3.3 ภารกิจที่เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐ ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

2. ความหมายลักษณะภารกิจให้บริการสาธารณะที่จะต้องถ่ายโอนภายในสี่ปี ได้แก่

2.1 การกิจที่ซ้ำซ้อน หมายถึง การกิจให้บริการสาธารณะที่กำหนดให้รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องเดียวกัน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการดำเนินการตามการกิจนั้นแล้ว

2.2 การกิจที่รัฐจัดทำในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การกิจให้บริการสาธารณะที่กฎหมายกำหนดให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ได้ดำเนินการหรือไม่เคยดำเนินการตามการกิจนั้นแล้วด้วย

2.3 การกิจที่รัฐทำในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกระทบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หมายถึง การกิจการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่งและมีผลกระทบเกิดขึ้นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นด้วย

2.4 การกิจตามนโยบายรัฐบาล

3. เป้าหมายของแผนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1 ให้มีการถ่ายโอนภารกิจในด้านการบริการสาธารณะของรัฐให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทใดหรือแห่งใดที่มีความพร้อมในการรับถ่ายโอนอำนาจหน้าที่และการกิจให้ดำเนินการถ่ายโอนใน 4 ปี สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทใดหรือแห่งใดที่ไม่มีกำหนดที่จะรับโอนอำนาจหน้าที่และการกิจภายใน 4 ปี ให้ดำเนินการถ่ายโอนภายใน 10 ปี

3.2 กำหนดการจัดสรรภาษีและอากรเงินอุดหนุนและรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้รัฐบาลภายในปี พ.ศ. 2544 ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20 และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาลไม่เกิน พ.ศ. 2549 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 โดยการเพิ่มสัดส่วนอย่างต่อเนื่องตามระยะเวลาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจที่ถ่ายโอนเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดบริการสาธารณะได้ด้วยตนเอง และจัดสรรให้สัดส่วนที่เป็นธรรมแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย

3.3 การจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริการ สาธารณะในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนให้เป็นไปตามความ จำเป็นและความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

3.4 จักระบบของการถ่ายโอนบุคลากรจากหน่วยงานของรัฐเพื่อให้ สอดคล้องกับการถ่ายโอนภารกิจ

3.5 ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับการถ่าย โอนอำนาจหน้าที่การกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นนั้น รัฐบาลต้องกระจายอำนาจในด้าน งบประมาณซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปบริหารกิจการสาธารณะ ได้ เนื่องจากท้องถิ่นส่วนมากยังมีรายได้ของตนเองไม่เพียงพอที่จะเลี้ยงดูตัวเองได้ นโยบาย การกระจายอำนาจจึงนับว่ามีความสำคัญต่อองค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นอย่างมาก

แผนการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เดิมนั้นได้ให้ความสำคัญ กับการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น สืบต่อมาจนถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ไทย พ.ศ. 2550 ก็ยังให้ความสำคัญในแนวนโยบายการบริหารราชการแผ่นดิน ตามมาตรา 78 (3) กำหนดให้มีการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นพึ่งตนเอง ตัดสินใจในภารกิจของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ สรุปได้ว่า รัฐจะต้องให้ ความเป็นอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนใน ท้องถิ่น โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายย่อมมีอิสระในการกำหนดนโยบายการ ปกครอง การบริหารการบริการงานบุคคล การเงิน และการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะ โดยรัฐบาลเป็นผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นภายในกรอบ ของกฎหมายและเพื่อกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแผนกำหนดการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นไว้ในมาตรา 30 ดังต่อไปนี้

1. ให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่ในวันที่ พระราชบัญญัติบังคับใช้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในกำหนดเวลา ดังนี้

1.1 การกิจที่เป็นการดำเนินการซ้ำซ้อนระหว่างรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือภารกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

1.2 การกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทบถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

1.3 การกิจที่เป็นกาดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาลให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

2. กำหนดขอบเขตของความรับผิดชอบให้บริการสาธารณะของรัฐและขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ให้ชัดเจน โดยในระยะแรกอาจกำหนดภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้แตกต่างกันได้โดยให้ปฏิบัติตามความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ละแห่ง ซึ่งต้องพิจารณาจากรายได้และบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นจำนวนประชากรค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตลอดจนคุณภาพในการให้บริการที่ประชาชนจะได้รับทั้งนี้ต้องไม่เกินระยะเวลาสิบปี

3. กำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ให้รัฐทำหน้าที่ประสานความร่วมมือและช่วยเหลือการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ

4. กำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสมโดยในช่วงระยะเวลาไม่เกิน พ.ศ. 2544 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบ และในช่วงระยะเวลาไม่เกิน พ.ศ. 2549 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสามสิบห้า ทั้งนี้ โดยการเพิ่มสัดส่วนตามระยะเวลาที่เหมาะสมแก่การพัฒนา ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนิน กิจการบริการสาธารณะได้ด้วยตนเอง และโดยการจัดสัดส่วนที่เป็นธรรมแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย

5. การจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีในส่วนที่เกี่ยวกับการบริการสาธารณะในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนให้เป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น สำหรับการกระจายอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ

ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ในมาตรา 16 และ 17 ที่ระบุว่า ให้เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และแผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 ได้กำหนดกรอบแนวคิดการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ดังนี้

1. การกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ยึดหลักการและสาระสำคัญ 3 ด้าน คือ

1.1 ด้านความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล และการเงินการคลังของตนเอง โดยยังคงรักษาความเป็นรัฐเดี่ยว และความเป็นเอกภาพของประเทศ การมีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และความมั่นคงของชาติเอาไว้ตลอดจนการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้ระบบประชาธิปไตย

1.2 ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น รัฐต้องกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการของตนเองได้มากขึ้น โดยปรับบทบาทและภารกิจของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาค รับผิดชอบในภารกิจมหภาคและภารกิจที่เกินขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะดำเนินการได้โดยกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านนโยบายและด้านกฎหมายเท่าที่จำเป็น ให้การสนับสนุนส่งเสริมด้านเทคนิควิชาการ และตรวจสอบติดตามประเมินผล

1.3 ด้านประสิทธิภาพการบริหารขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นรัฐต้องกระจายอำนาจให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการสาธารณะที่ดีขึ้น หรือไม่ต่ำกว่าเดิม มีคุณภาพมาตรฐาน การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความโปร่งใสมีประสิทธิภาพ และรับผิดชอบต่อผู้ให้บริการมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนภาคประชาสังคมและชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมดำเนินงาน และติดตามตรวจสอบ

การถ่ายโอนภารกิจตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ให้ดำเนินการ ถ่ายโอนภารกิจ

การให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในกำหนดเวลา ดังนี้

1. การกิจที่เป็นการดำเนินการที่ซ้ำซ้อนระหว่างรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือการกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ดำเนินการให้เสร็จภายในสี่ปี

1.1 การกิจที่รัฐจัดให้บริการในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทบถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ได้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

1.2 การกิจที่เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐ ให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในสี่ปี

2. ความหมายลักษณะการกิจให้บริการสาธารณะที่จะต้องถ่ายโอนภายในสี่ปี ได้แก่

2.1 การกิจที่ซ้ำซ้อน หมายถึง การกิจให้บริการสาธารณะที่กำหนดให้รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องเดียวกัน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการดำเนินการตามการกิจนั้นแล้ว

2.2 การกิจที่รัฐจัดทำในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การกิจให้บริการสาธารณะที่กฎหมายกำหนดให้รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ได้ดำเนินการหรือไม่เคยดำเนินการตามการกิจนั้นแล้วด้วย

2.3 การกิจที่รัฐทำในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกระทบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หมายถึง การกิจการให้บริการสาธารณะที่รัฐดำเนินการในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่งและมีผลกระทบเกิดขึ้นกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นด้วย

2.4 การกิจตามนโยบายรัฐบาล

3. เป้าหมายของแผนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.1 ให้มีการถ่ายโอนภารกิจในด้านการบริการสาธารณะของรัฐให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทใดหรือแห่งใดที่มีความพร้อมในการรับถ่ายโอนอำนาจหน้าที่และภารกิจให้ดำเนินการถ่ายโอนใน 4 ปี สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทใดหรือแห่งใดที่ไม่มีกำหนดที่จะรับโอนอำนาจหน้าที่และภารกิจภายใน 4 ปี ให้ดำเนินการถ่ายโอนภายใน 10 ปี

3.2 กำหนดการจัดสรรภาษีและอากรเงินอุดหนุนและรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้รัฐบาลภายในปี พ.ศ. 2544 ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 20 และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้เพิ่มขึ้น คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้ของรัฐบาลไม่เกิน พ.ศ. 2549 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 โดยการเพิ่มสัดส่วนอย่างต่อเนื่องตามระยะเวลาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจที่ถ่ายโอนเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดบริการสาธารณะได้ด้วยตนเอง และจัดสรรให้สัดส่วนที่เป็นธรรมแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย

3.3 การจัดตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริการสาธารณะในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้รัฐจัดสรรเงินอุดหนุนให้เป็นไปตามความจำเป็นและความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

3.4 จัดระบบของการถ่ายโอนบุคลากรจากหน่วยงานของรัฐเพื่อให้สอดคล้องกับการถ่ายโอนภารกิจ

3.5 ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่การกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น

สำหรับการถ่ายโอนภารกิจบริหารสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในบางภารกิจจะต้องดำเนินการแก้ไข หรือให้มีกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือคำสั่ง เพื่อบริหารอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีแผนปฏิบัติการ ได้กำหนดภารกิจถ่ายโอนไว้ 6 ด้าน ดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2545 : 7-8)

1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วย
  - 1.1 การคมนาคมและการขนส่ง
    - 1.1.1 ทางบกและทางน้ำ
  - 1.2 สาธารณูปโภค
    - 1.2.1 แหล่งน้ำ/ระบบประปาชนบท
  - 1.3 สาธารณูปการ
    - 1.3.1 การจัดให้มีและควบคุมตลาด
  - 1.4 การผังเมือง และการควบคุมอาคาร

2. ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย
  - 2.1 การส่งเสริมอาชีพ
  - 2.2 งานสวัสดิการสังคม
    - 2.2.1 การสังคมสงเคราะห์พัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี คนชรา ผู้ด้อยโอกาส
  - 2.3 นันทนาการ
    - 2.3.1 การส่งเสริมกีฬา
    - 2.3.2 การจัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
  - 2.4 การศึกษา
    - 2.4.1 การจัดการศึกษาในระบบ
    - 2.4.2 การจัดการศึกษานอกระบบ
  - 2.5 การสาธารณสุข
    - 2.5.1 การสาธารณสุข การรักษาพยาบาลป้องกันควบคุมโรคติดต่อ
  - 2.6 การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
3. ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม ประกอบด้วย
  - 3.1 การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค สิทธิเสรีภาพของประชาชน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น
  - 3.2 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
  - 3.3 การรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
4. ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว ประกอบด้วย
  - 4.1 การวางแผน
  - 4.2 การพัฒนาเทคโนโลยี
  - 4.3 การส่งเสริมการลงทุน
  - 4.4 การพาณิชยกรรม
  - 4.5 การพัฒนาอุตสาหกรรม
  - 4.6 การท่องเที่ยว
5. ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย

5.1 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาป่า

5.2 การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ

5.3 การดูแลรักษาที่สาธารณะ

6. ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ประกอบด้วย การปกป้อง คุ้มครอง ควบคุม ดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

ตารางที่ 1 สรุปรายละเอียดการถ่ายโอนภารกิจด้านโครงสร้างพื้นฐานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจ/ส่วนราชการ	ภารกิจที่ถ่ายโอน	ปีที่ถ่ายโอน	การถ่ายโอน (ชั้นอบต.)	กลุ่มงาน
การคมนาคมและการขนส่ง				
1. ทางบก				
1.1 งานก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน				
(1) กระทรวงคมนาคม				
- กรมทางหลวง	1. งานลาดยางทางหลวงชนบท	2546-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
	2. งานบำรุงรักษาทางหลวง	2546-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
- กรมทางหลวงชนบท	3. ก่อสร้างทางหลวงชนบทและสะพานและอื่น ๆ ที่อยู่บนสายทาง(ถนนภายในหมู่บ้าน)	2546-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
	4. ก่อสร้างทางหลวงชนบทและสะพานและอื่น ๆ ที่อยู่บนสายทาง (ถนนลาดยางและสะพานคสล.)	2546-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
	5. งานบำรุงรักษาถนนและสะพาน	2546-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภารกิจ/ส่วนราชการ	ภารกิจที่ถ่ายโอน	ปีที่ถ่ายโอน	การถ่ายโอน (ชั้นอบต.)	กลุ่มงาน
	6. สํารวจความเหมาะสมทางวิศวกรรม	2546-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
(2) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กรมส่งเสริมสหกรณ์ - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	7. การก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน	2546-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
1.2 สถานีขนส่ง	8. ก่อสร้างถนนลูกรัง	2546-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
(1) กระทรวงคมนาคม - กรมการขนส่งทางบก	9. การอนุญาตให้จัดตั้งสถานีขนส่งในเขตจังหวัดและหรือการอนุญาตให้สัมปทานขนส่งในเขตจังหวัด	2546	คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกประจำจังหวัด	หน้าที่ที่ต้องทำ
1.3 วิศวกรรม การจราจรทางบก (1) ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง - สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	10. วิศวกรรมจราจรทางบก โดยการติดตั้งหรือทำให้ปรากฏซึ่งสัญญาณจราจรหรือเครื่องหมายจราจรในทางที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น	2547	อบต.	หน้าที่ที่ต้องทำ
2. ทางน้ำ 2.1 การดูแลบำรุงรักษาทางน้ำ (1) กระทรวงคมนาคม - กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี	11. ร่องน้ำภายในประเทศที่เป็นบึง ลำคลอง แม่น้ำขนาดเล็กที่มีพื้นที่อยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ เพียงแห่งเดียว	2546	อบต.	หน้าที่ที่ต้องทำ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภารกิจ/ส่วนราชการ	ภารกิจที่ถ่ายโอน	ปีที่ถ่ายโอน	การถ่ายโอน (ชั้นอบต.)	กลุ่มงาน
(2) กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ -กรมชลประทาน	12. ร่องน้ำชายฝั่งทะเลขนาด เล็กงานดูแลและรักษาร่องน้ำ	2546	อบต.	หน้าที่ ที่ต้องทำ
	13. การอนุญาตให้ก่อสร้าง สิ่งล่วงล้ำลำน้ำ	2546	อบต.	หน้าที่ ที่ต้องทำ
	14. การดูแลบำรุงรักษา ปรับปรุงโครงการ ชลประทานขนาดเล็ก	2546	อบต.	เลือกทำอิสระ
	15. การดูแลรักษาทางน้ำ	2546	อบต.	เลือกทำอิสระ
	16. การดูแลรักษาปรับปรุง โครงการชลประทาน ระบบค่อ	2546	อบต.	เลือกทำอิสระ
	17. บำรุงรักษาทาง ชลประทาน	2546	อบต.	เลือกทำอิสระ
	2.2 การก่อสร้างและ การดูแลสถานีขนส่ง ทางน้ำ (ทำเทียบเรือ)			
(1) กระทรวงคมนาคม - กรมการขนส่งทางน้ำ และพาณิชย์	18. สถานีขนส่งทางน้ำ (ทำ เทียบเรือสาธารณะ)	2546	อบต. (ที่เป็น ที่ตั้งของ สถานีขนส่ง ทางน้ำ)	หน้าที่ ที่ต้องทำ
2.3 สาธารณูปโภค 1. แหล่งน้ำ/ระบบ ประปาชนบท				
(1) กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ -กรมชลประทาน	19. โครงการขุดลอกหนอง น้ำและคลองธรรมชาติ	2546	อบต.	เลือกทำอิสระ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภารกิจ/ส่วนราชการ	ภารกิจที่ถ่ายโอน	ปีที่ถ่ายโอน	การถ่ายโอน (ชั้นอบต.)	กลุ่มงาน
- กรมส่งเสริมสหกรณ์	20. งานจัดสรรน้ำในระดับ แปลงนาหรือคันคูน้ำ	2545	อบต.(ที่มีกลุ่ม ผู้ใช้น้ำ)	เลือกทำอิสระ
	21. การสูบน้ำนอกเขต ชลประทาน	2546	อบต. ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ เลือกทำอิสระ
	22. ขุดและปรับปรุงคลองส่ง น้ำ	2545-6	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
	23. ซ่อมแซมคลองส่งน้ำ และอาคารชลประทาน	2545-6	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
	24. ซ่อมแซมระบบ ชลประทาน	2545-6	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
- กรมส่งเสริมสหกรณ์	25. ปรับปรุงซ่อมแซมอ่าง เก็บน้ำและฝายน้ำล้น	2545-6	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
	26. ก่อสร้างฐานสูบน้ำ พร้อมติดตั้งเครื่องสูบน้ำ	2545-6	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
- สำนักงานการปฏิรูป ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	27. ขุดสระน้ำสาธารณะ	2545-6	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
	28. การดูแลบำรุงรักษา แหล่งน้ำ	2545	อบต.	หน้าที่ต้องทำ
	29. ขุดลอกคลองและแหล่ง น้ำ	2545	อบต.	เลือกทำอิสระ
	30. ขุดสระน้ำเพื่อการ อุปโภค	2545	อบต.	เลือกทำอิสระ
	31. การขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล และปรับปรุงซ่อมแซมบ่อ บาดาล	2545	อบต.	เลือกทำอิสระ
	32. ฝายน้ำล้น คสล.	2545	อบต.	เลือกทำอิสระ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภารกิจ/ส่วนราชการ	ภารกิจที่ถ่ายโอน	ปีที่ถ่ายโอน	การถ่ายโอน (ชั้นอบต.)	กลุ่มงาน
- กรมประมง	33. การขุดลอกแหล่งน้ำเพื่อการประมงหมู่บ้าน	2545	อบต.	เลือกทำอิสระ
- กรมพัฒนาที่ดิน	34. งานปรับปรุงซ่อมแซมแหล่งน้ำขนาดเล็ก	2545	อบต.	เลือกทำอิสระ
(2) กระทรวงมหาดไทย	35. การก่อสร้างฝายประชาอาสา	2545-6	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
- กรมการปกครอง	36. การบำรุงรักษาซ่อมแซมแหล่งน้ำขนาดเล็ก	2545-6	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
(3) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	40. ก่อสร้างระบบประปาชนบท	2546-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
- กรมทรัพยากรน้ำ	41. ซ่อมและปรับปรุงระบบประปาชนบท	2546-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
	42. ถังเก็บน้ำแบบ ฟ.99	2545	อบต.	เลือกทำอิสระ
	43. ประปาหมู่บ้านแบบบาดาลขนาดกลาง	2545	อบต.	เลือกทำอิสระ
	44. ประปาหมู่บ้านแบบบาดาลขนาดใหญ่	2546-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
	45. ประปาหมู่บ้านแบบฝิวคิน	2546-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล	46. ประปาหมู่บ้านแบบฝิวคินขนาดใหญ่	2546-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
	47. ทดสอบปริมาณน้ำ	2546-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
	48. ปรับปรุงประปาหมู่บ้านเดิม	2546-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
	49. สำรวจทำแผนที่	2546-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
	50. บ่อน้ำบาดาล	2546-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
	51. งานจัดหาน้ำ	2545	อบต.	

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภารกิจ/ส่วนราชการ	ภารกิจที่ถ่ายโอน	ปีที่ถ่ายโอน	การถ่ายโอน (ชั้นอบต.)	กลุ่มงาน
	52. พัฒนาเป่าล้างบ่อน้ำ บาดาลเดิม	2546	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
	53. เจาะบ่อน้ำบาดาลพร้อม สูบน้ำมือโยก	2546-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
	54. ค่าทดสอบหลุมเจาะ	2546-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
	55. สำรวจแหล่งน้ำทาง ธรณีวิทยา	2546-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
	56. ซ่อมบำรุงรักษาเครื่อง สูบน้ำแบบบ่อลึก	2545-7	ชั้น 1-5	เลือกทำอิสระ
	57. โครงการเร่งรัดการขยาย ระบบประปาชนบท	2545	อบต.	เลือกทำอิสระ
	58. การเรียกเก็บค่าใช้น้ำ บาดาล	2545-7	ชั้น 1-5	หน้าที่ต้องทำ
(4) กระทรวงเกษตร และสหกรณ์	59. โครงการถ่าน โอนการ สูบน้ำด้วยไฟฟ้า	2545	อบต.(ที่มี สถานีสูบน้ำ	หน้าที่ต้องทำ
- กรมชลประทาน	60. งานบำรุงรักษาคล่องส่ง น้ำตาดคอนกรีตทั้งสายหลัก และสายซอย	2545	ตั้งอยู่)	หน้าที่ต้องทำ
	61. งานเก็บเงินค่า กระแสไฟฟ้า	2545		หน้าที่ต้องทำ
	62. งานประสานจัดตั้ง สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ	2545		หน้าที่ต้องทำ
1.3 สาธารณูปการ	63. การจัดให้มีและควบคุม ตลาด	2545	อบต.	หน้าที่ต้องทำ
1. การจัดให้มีการ ควบคุมตลาด				
(1) กระทรวง สาธารณสุขกรม อนามัย				

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ภารกิจ/ส่วนราชการ	ภารกิจที่ถ่ายโอน	ปีที่ถ่ายโอน	การถ่ายโอน (ชั้นอบต.)	กลุ่มงาน
1.4 การผังเมือง (1) กระทรวงมหาดไทย - กรมโยธาธิการและ ผังเมือง	54. ผังเมืองรวมที่อยู่ระหว่าง การบังคับใช้และจะหมดอายุ ในปี 2546-8 จำนวน 57 ผัง	2547	อบต.	หน้าที่ต้องทำ
	65. ผังเมืองรวมที่อยู่ระหว่าง การวาง/ปรับปรุงผัง(107 ผัง)	2548-2553	อบต.	หน้าที่ต้องทำ
	66. การควบคุมอาคาร	2545-6	ชั้น 1-5	หน้าที่ต้องทำ
	67. การเปรียบเทียบปรับคดี ความผิดตามกฎหมายว่าด้วย การควบคุมอาคาร	2545-6	ชั้น 1-5	หน้าที่ต้องทำ

ที่มา : (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2545)

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การกระจายอำนาจรัฐบาลต้องกระจายอำนาจในด้านงบประมาณซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปบริหารกิจการสาธารณะได้ โดยจะต้องดำเนินการตามภารกิจถ่ายโอน 6 ด้าน สิ่งที่สำคัญคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องรีบดำเนินงานให้เร็วที่สุด เพราะด้านนี้กระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนมาก และเนื่องจากท้องถิ่นส่วนมากยังมีรายได้ของตนเองไม่เพียงพอที่จะเลี้ยงดูตัวเองได้ นโยบายการกระจายอำนาจจึงนับว่ามีความสำคัญต่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างมาก ดังนั้นรัฐบาลจำเป็นต้องโอนหรือจัดสรรเงินอุดหนุนภารกิจควบคู่กับการกระจายอำนาจด้วย

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

ประวัติศาสตร์กับการปกครองท้องถิ่นไทย ได้เริ่มต้นขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้ทรงให้มีการปกครองตนเองภายในชุมชนมาก่อน ซึ่งเรียก ลักษณะการปกครองนั้นว่า สุขาภิบาล โดยตั้งขึ้นทั้งในหัวเมืองและนอกเมือง โดยเริ่มต้นทดลองขึ้นในรูปสุขาภิบาลกรุงเทพ เมื่อ พ.ศ. 2440 โดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นการฝึกฝนรูปแบบการปกครอง ซึ่งก็ได้มีการออกพระราชบัญญัติ กำหนดสุขาภิบาลกรุงเทพฯ รศ. 116 (พ.ศ. 2441) แต่ตามสุขาภิบาลรูปแบบนี้ก็ไม่ได้มีลักษณะของการปกครองตนเอง เนื่องจากได้กำหนดให้ผู้บริหารเป็นข้าราชการประจำทั้งสิ้น (อุดมศักดิ์ นวลศิริ 2542 : 1) ต่อมาเมื่อวันที่ 18 มีนาคม พ.ศ. 2448 ก็ได้ทรงจัดตั้งสุขาภิบาลท่าฉลอม อำเภอเมืองสมุทรสาคร ขึ้นแต่กิจกรรมสุขาภิบาลในขณะนั้นกลับไม่ได้แพร่หลายนัก

การปกครอง ท้องถิ่นในเวลาต่อมา ได้เริ่มต้นอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมมากขึ้นจากกระแสพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 ในช่วงปี พ.ศ. 2470 ที่ได้ทรงให้มีการจัดตั้ง “คณะกรรมการจัดการประชาภิบาล” ขึ้น (Municipality) และในวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2473 พระองค์ก็ได้ทรงมีพระบรมราชวินิจฉัยให้ส่งร่างพระราชบัญญัติเทศบาลที่คณะกรรมการจัดการประชาภิบาลร่างขึ้น ส่งให้กรมร่างกฎหมายพิจารณา แต่ก็ไม่ทันได้ใช้ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง 2475 เสียก่อน และภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อ พ.ศ. 2475 จึงได้มีการออกกฎหมายว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นขึ้นเป็นครั้งแรก เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พุทธศักราช 2476” เพื่อยกฐานะตำบลต่าง ๆ ในขณะนั้นจำนวน 4,800 แห่งให้เป็นเทศบาล โดยกำหนดให้มีเทศบาล 3 แบบ คือเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล โดยระดับจะต่างกันที่ความเจริญ เศรษฐกิจ และจำนวนประชากร แต่กลับปรากฏว่าสามารถจัดตั้งเทศบาลได้เพียง 35 แห่งเท่านั้นในระยะเริ่มแรก เพราะพื้นที่เหลือไม่ครบตามเกณฑ์ที่กำหนด (ชนสวรรค์ เจริญเมือง, 2537 : 17) และภายหลังจากนั้น ก็ได้เริ่มมีการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ เช่น ในสมัย จอมพล ป. พิบูลสงคราม (ในช่วง พ.ศ. 2495 – 2499) ได้มีการจัดตั้งหน่วยการปกครองเพิ่มขึ้นอีก 4 รูปแบบขึ้นอย่างเป็นทางการ คือ สุขาภิบาล เมื่อ พ.ศ. 2495 โดยการรื้อฟื้นระบบสุขาภิบาลเดิมสมัยรัชกาล ที่ 5 องค์การบริหารส่วนจังหวัด เมื่อ พ.ศ. 2498 องค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อปี พ.ศ. 2499 และสภาตำบลตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย 222/2499 และ 275-2509 และในฐานะที่การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการบริหารราชการแผ่นดิน รูปแบบหนึ่งที่เกิดขึ้นจากการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ดังนั้นในสมัยที่นายชวน

หลักชัย เป็นนายกรัฐมนตรี ที่ได้ตระหนักถึงความสำคัญเพื่อไปสู่การปฏิรูปภาคราชการจึงได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบบริหารราชการแผ่นดิน (ค.พ.ร.) ขึ้นเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2535 มีนายบัญญัติ บรรทัดฐาน เป็นประธาน โดยที่ ค.พ.ร. จะประกอบไปด้วย คณะอนุกรรมการ 8 คณะ ซึ่งทำหน้าที่ปฏิรูปในด้านต่าง ๆ และหนึ่งในนโยบายสำคัญด้านหนึ่งของ ค.พ.ร. ก็คือการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีหลักการสำคัญที่จะกระจายอำนาจไปให้หน่วยงานบริหารของท้องถิ่น 6 ด้าน หลัก ๆ คือ (สมาน ริงสิโยภฤกษ์, 2540 : 131 – 138)

1. ด้านโครงสร้างหน่วยงานบริหารของท้องถิ่น ปรับปรุงให้ผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งของสภาท้องถิ่นในรูปแบบรัฐสภาให้สอดคล้องกับการบริหารประเทศ
  2. ด้านอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่น พัฒนาขีดความสามารถในการบริหาร และจัดการของท้องถิ่น ตลอดจนการกำหนดหน้าที่และให้อำนาจแก่ท้องถิ่นอย่างชัดเจน และเพียงพอ
  3. ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน สร้างความเข้าใจให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ทราบและรับรู้สิทธิหน้าที่ และภารกิจอันพึงมีของตน
  4. ด้านการให้บริการแก่ประชาชน ปรับปรุงประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ประชาชน และเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการแก่ประชาชนเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของท้องถิ่น
  5. ด้านการคลังท้องถิ่น ปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับรายได้ของท้องถิ่นการจัดสรรภาษีที่เป็นธรรม และการปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดเก็บ โดยใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน
  6. ด้านความสัมพันธ์กับรัฐบาล เป็นไปในลักษณะการส่งเสริมและสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน วิชาการ การพัฒนาบุคลากร และการกำกับดูแลเพียงเพื่อมิให้เกิดความเสียหาย แก่ท้องถิ่นและส่วนรวม และหลังจากนั้นก็ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง รูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นมาโดยตลอด จนกระทั่งปัจจุบันรูปแบบการปกครองท้องถิ่นของไทยแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบหลักคือ องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ อันได้แก่กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา
- การปกครองท้องถิ่น เป็นตัวแปรที่สำคัญที่สุดในการสะท้อนการบริหารและการปกครองที่ออกมาจากแต่ละประเทศว่า ประเทศใดจะมีระดับการกระจายอำนาจได้ดีที่สุด นั้น

ความหมายว่าถ้าภายในท้องถิ่นมีอิสระในการปกครองตนเองมากขึ้นเท่าใดก็ย่อมกล่าวได้ว่า การกระจายอำนาจของประเทศนั้น ได้ประสบผลสำเร็จมากขึ้นเท่านั้น นอกจากนี้การปกครองท้องถิ่นยังนำไปสู่การพัฒนาชนบท และเศรษฐกิจของประเทศ ดังที่ A.B. Lewis กล่าวไว้ว่า “ถ้าประเทศด้อยพัฒนาต้องการที่จะพัฒนาเศรษฐกิจให้สำเร็จ สิ่งแรกที่จะต้องทำก็คือการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการปกครอง โดยให้หมู่บ้านและอำเภอที่ห่างไกลความเจริญ ได้มีการปกครองตนเอง” เพราะฉะนั้น จากความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นจึงนำไปสู่แนวทางการศึกษาโดยแบ่งออกเป็น ประเด็นต่าง ๆ เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น ได้คือ (ปัญญาเวช พันธุ์วัฒน์. 2545 : 20)

1. ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

มีนักวิชาการให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่น ไว้ดังนี้

ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2540 : 30) ได้ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองท้องถิ่นเป็นระบบการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ และโดยนัยนี้จะเกิดองค์การทำหน้าที่ปกครองโดยคนในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์การนี้จัดตั้งและถูกควบคุม โดยรัฐบาลแต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย และควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง

พรชัย เทพปัญญา (2541 : 1) ได้ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่น หมายถึง อำนาจหน้าที่ที่จะกำหนด และการบริหารกิจการภายในเขตพื้นที่ที่กำหนด และ อาณาเขตของพื้นที่ที่อยู่นี้อยู่ภายในประเทศ และมีขนาดเล็กกว่าประเทศ และได้อธิบายเพิ่มเติมว่า การปกครองท้องถิ่น คือ การบริหารทางการเมืองของหน่วยย่อยทางพื้นที่ และประชาชนของประเทศซึ่งมีขนาดเล็กที่สุด

อุทัย หิรัญโศ (2543 : 2) ได้ให้ความหมาย การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่างโดยดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของคน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การมีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมจะปราศจากการควบคุมของรัฐหาได้ไม่เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดขึ้น

ลิจิต ธีรเวคิน (2548 : 36) ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองโดยวิธีการซึ่งหน่วยการปกครองในท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งผู้ทำหน้าที่ปกครอง โดย

อิสระ และได้รับอำนาจโดยอิสระ โดยความรับผิดชอบซึ่งตนสามารถที่จะใช้ได้โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนกลางแต่การปกครองท้องถิ่นยังอยู่ภายใต้บังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ มิใช่ว่าได้กลายเป็นรัฐอธิปไตยไป

ฮอลโลเวย์ (Holloway. 1951 : 101 – 103) ได้ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์การที่มีอาณาเขตที่แน่นอน มีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้ มีอำนาจปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเองและมีสภาท้องถิ่นที่มีสมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน

ร็อบสัน (Robson. 1953 : 574) ได้ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่นหมายถึง หน่วยการปกครองซึ่งรัฐได้จัดตั้งขึ้นและให้อำนาจการปกครองตนเอง (Autonomy) มีสิทธิตามกฎหมาย (Legal Rights) และต้องมียุติธรรมที่ปกครองตนเอง (Necessary Organization) เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้สมความมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ

วิท (Wit. 1967 : 14 – 21) ได้ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือแต่เพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น ตามหลักการที่ว่า ถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้วรัฐบาลของท้องถิ่นย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชนเพื่อประชาชน ดังนั้นการบริหารการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมียุติธรรมของตนเองอันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง ใดให้องค์กรอันมิได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลางมีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน

คลาร์ก (Clark. 1975 : 87 – 89 ; อ้างถึงใน ชเนศวร์ เจริญเมือง. 2537 : 28) ได้ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองที่ทำหน้าที่รับผิดชอบ เกี่ยวข้องกับ การให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด โดยเฉพาะ และหน่วยปกครองนี้ จัดตั้งและอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

มองตาญ (Mongtagu. 1984 : 757) นิยามไว้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึงการปกครองโดยหน่วยการบริหารท้องถิ่น มีการเลือกตั้งโดยอิสระ มีอำนาจอิสระพร้อมความรับผิดชอบซึ่งจะสามารถใช้ได้โดยปลอดจากการควบคุมของหน่วยการบริหารส่วนกลาง หรือส่วนภูมิภาค แต่ทั้งนี้ หน่วยการปกครองท้องถิ่นยังจะต้องอยู่ภายใต้บังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ มิได้กลายเป็นรัฐอิสระแห่งใหม่แต่อย่างใด

อีไมล์ เจ. ซัดดี (Emile J. Sady) ได้ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองทางการเมืองที่อยู่ในระดับต่ำจากรัฐ ซึ่งก่อตั้งโดยกฎหมาย และมีอำนาจอย่างเพียงพอที่จะทำกิจกรรมในท้องถิ่นด้วยตนเอง รวมทั้งอำนาจการจัดเก็บภาษี เจ้าหน้าที่ของหน่วยปกครองท้องถิ่นดังกล่าวอาจได้รับการเลือกตั้งและแต่งตั้งโดยท้องถิ่นก็ได้ (อุทัย หิรัญโต. 2543 : 4)

จากความหมายของคำว่า การปกครองท้องถิ่น สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นที่มีความพร้อมจัดการปกครองด้วยตนเอง โดยที่จะมีส่วนร่วมในรูปแบบคณะกรรมการ และมีการบริหารงานการกำหนด กฎระเบียบ ข้อบังคับร่วมกัน

2. วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

จากแนวคิดในการปกครองท้องถิ่น โดยยึดหลักการกระจายอำนาจการปกครอง และสอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นจึงสามารถสรุปได้ ดังนี้ (ชูวงษ์ ฉายะบุตร. 2539 : 13)

2.1 การปกครองท้องถิ่น คือ ฐานรากของการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้กับประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้เสียในการปกครองการบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบและห่วงแหนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่น

2.2 การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง (Self Government) ประชาชนเกิดความสำนึกในความสำคัญของท้องถิ่นประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ถึงปัญหาอุปสรรคและช่วยแก้ไขปัญหาลงมือของท้องถิ่นของตนเอง

2.3 การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจ เนื่องจากภารกิจของรัฐบาลมีอยู่อย่างกว้างขวางไม่สามารถสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง และกิจการบางอย่างเป็นเรื่องเฉพาะท้องถิ่นนั้น ๆ

2.4 การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

2.5 การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองการบริหารของประเทศในอนาคต

2.6 การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเองทำให้เกิดการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

จากความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น สามารถสรุปได้สองด้านคือ ด้านการเมือง และการบริหาร กล่าวคือในด้านการเมืองการปกครองเป็นการปูพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย และการเรียนรู้การปกครองตนเอง ส่วนด้านการบริหารนั้นเป็นการแบ่งเบาระยะของรัฐบาลโดยให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถแก้ปัญหาท้องถิ่นด้วยตนเองโดยการเลือกตัวแทนเข้าไปบริหารจัดการด้วยกลไกทางการบริหารต่าง ๆ

3. องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น

ระบบการปกครองท้องถิ่นประกอบด้วย องค์ประกอบ 8 ประการ คือ (อุทัย หิรัญโต. 2543 : 22)

ประการที่หนึ่ง สถานะตามกฎหมาย หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงว่าประเทศนั้น ๆ มีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

ประการที่สอง พื้นที่และระดับมีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการคือ บังคับทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชน จึงมีเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองออกเป็นสองระดับคือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและขนาดใหญ่

ประการที่สาม การกระจายอำนาจและหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

ประการที่สี่ องค์กรณีบุคคล จัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติ มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎข้อบังคับ ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น

ประการที่ห้า การเลือกตั้ง สมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน โดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

ประการที่หก อิสระในการปกครองตนเอง สามารถได้ใช้ดุลพินิจของตนเอง ในการปฏิบัติกิจการในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายบังคับบัญชาของหน่วยงานราชการ

ประการที่เจ็ด งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตกฎหมายให้อำนาจการจัดเก็บเพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะ ทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญต่อไป

ประการที่สุดท้าย การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังต้อง อยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงแห่งรัฐและประชาชนโดยรวม

จากองค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่นสามารถสรุปได้ว่าการปกครองท้องถิ่น กำหนดขึ้นบนพื้นฐานจากทฤษฎีการกระจายอำนาจ และอุดมการณ์ประชาธิปไตย มีขอบเขต ที่แน่ชัดมุ่งเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทาง การเมืองและกิจกรรมการปกครองตนเองในระดับหนึ่ง ที่เน้นการมีอำนาจอิสระในการ ปกครองตนเองมีการเลือกตั้ง เมืองค์การหรือสถาบันที่จำเป็นในการปกครองตนเองและ ประชาชนมีส่วนร่วมในการการปกครองตนเอง

4. ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

4.1 สรุปประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่น มี ดังนี้ (ชเนศวร์ เจริญเมือง. 2537 : 61)

4.1.1 ทำให้สามารถสนองความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นได้ดี ขึ้น และตรงกับความต้องการของราษฎรในท้องถิ่นมากขึ้น นอกจากนั้นยังทำให้การดำเนิน กิจการเป็นไปโดยสะดวกรวดเร็ว และเหมาะสมไม่ต้องอยู่ใต้อำนาจการดำเนินการของราชการ เกินไป

4.1.2 เป็นการแบ่งเบาภาระของส่วนกลางในกิจการที่มอบอำนาจให้ท้องถิ่น ไปจัดทำเอง ทำให้ส่วนกลางมีเวลาที่จะทำกิจการใหญ่ ๆ อันเกี่ยวแก่ประโยชน์ส่วนรวมของ ประเทศได้มากขึ้น

4.1.3 การเลือกตั้งเจ้าหน้าที่จากประชาชนในท้องถิ่นนั่นเองทำให้ผู้ได้รับ เลือกตั้งสนใจต่อการทำนุบำรุงท้องถิ่น และทำให้มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญใน การปกครองดีขึ้น และทำให้เกิดความรับผิดชอบในกิจการของท้องถิ่นด้วย เพราะการให้ประชาชน ในท้องถิ่นดูแลตนเองยังเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับหลักการของแนวคิดที่เรียกว่า “บริบททาง

สังคม” (Social context) ที่มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อม รอบตัว เพราะคนที่อยู่ห่างไกลจากท้องถิ่นหนึ่ง ย่อมไม่สามารถที่จะเข้าใจท้องถิ่นดี เท่ากับคนในท้องถิ่นได้

4.1.4 เป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของส่วนกลางเอง เพราะเหตุที่ได้แยกปัญหาที่เป็นของท้องถิ่นแท้ ๆ ออกจากปัญหาระดับชาติ ไม่ต้องเสียเวลา และแรงงานในการแก้ปัญหา ซึ่งท้องถิ่นสามารถทำได้ดีกว่า

4.1.5 เพื่อเป็นการทดลองและพิจารณาวิธีการปกครองแผนใหม่โดยท้องถิ่น ซึ่งไม่จำเป็นต้องให้ท้องถิ่นทั่วประเทศปฏิบัติตาม

4.2 สรุปความสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (คูสิต บำรุงเจียม. 2544 :

11)

4.2.1 เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษ การปกครองระบบประชาธิปไตยแก่ประชาชน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม

4.2.2 เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้หลักการปกครองตนเอง มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติรับผิดชอบการบริหารท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ ที่มีอยู่อย่างอิสระ

4.2.3 เพื่อเป็นการสนองตอบความต้องการโดยตรงของท้องถิ่น

4.2.4 เป็นการแบ่งเบาภาระจากส่วนกลาง

4.3 การปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญหลายประการ ดังนี้ (พีรสิทธิ์ คำนวนลศิลป์. 2543 : 95)

4.3.1 การปกครองท้องถิ่นจะช่วยให้การแก้ปัญหาการปกครองสัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง เพราะประชาชนรู้ปัญหาและเป็นผู้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น และการแก้ปัญหาย่อมได้ผลเพราะประชาชนรู้ปัญหาดีกว่าบุคคลอื่นเนื่องจากใกล้ชิดเหตุการณ์

4.3.2 การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเองเท่ากับเป็นการฝึกฝนรู้จักการเรียนรู้การปกครองระดับชาติไปในตัว กล่าวอีกนัยหนึ่ง การปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนให้ประชาชนเรียนรู้การปกครองระดับชาติ ซึ่งอำนวยในการพัฒนาการทางการเมืองไปในตัว

4.3.3 การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระทางด้านการเงินและกำลังเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไปได้ส่วนหนึ่ง

4.3.4 การปกครองท้องถิ่นที่เข้มแข็งและบริหารงานมีประสิทธิภาพจะทำให้ประชาชนมีความรู้สึกเชื่อมั่นและศรัทธาต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีความรู้สึกว่ามีคุณภาพ

และมีส่วนได้เสียความสำนึกเช่นนี้จะสร้างสรรค์พลเมืองที่รับผิดชอบ (Responsible Citizens) ให้แก่ประเทศชาติเป็นส่วนร่วม

4.3.5 การปกครองท้องถิ่นเป็นรากแก้วของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เป็นการปกครองตนเอง

จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถสรุปได้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่น 2 ส่วน คือ นิติบัญญัติและการบริหารในตัวเอง มีบุคลากรที่ดำเนินงานอยู่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์ประกอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีความเป็นอิสระในการบริหารงานภายใต้กฎหมาย โดยประชาชนในแต่ละท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง มีการเลือกตั้ง ซึ่งการเลือกตั้งนี้เป็นหลักการสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

1. ความหมายของความคิดเห็น

ได้มีนักวิชาการให้คำนิยามของคำว่าความคิดเห็น (Opinion) ไว้ดังนี้

วัตรฐ อางหาญ (2542 : 8) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีผลมาจากความเชื่อ ความคิดและทัศนคติ ซึ่งต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และพฤติกรรมระหว่างบุคคล เป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาก่อนที่จะตัดสินใจแสดงออกมา การลงความคิดเห็นอาจจะเป็นไปในลักษณะเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย ซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่ และปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นต่าง ๆ นั้น ประกอบด้วยความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546 : 231) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ การตัดสินใจ ความรู้สึกประทับใจที่ได้มาจากการพิสูจน์ หรือชั่งน้ำหนักว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่

จำลอง เงินดี (2545 : 369) ได้ให้ความหมายของ ความเชื่อและความคิดเห็น (Beliefs and opinions) โดยทั่วไปคำว่า “ทัศนคติ ความเชื่อ และความคิดเห็น” มักใช้สลับสับเปลี่ยนกันบ่อย ๆ นักจิตวิทยาได้พยายามแยกความแตกต่างของคำเหล่านี้ออกมา คำว่า ความเชื่อ เป็นเรื่องของการยอมรับข้อความหรือเรื่องใด ๆ ที่เป็นข้อเท็จจริง (Fact) หรือ ความจริง (truth) ความเชื่อนั้นไม่จำเป็นว่าแต่ละคนจะปฏิบัติในทางเดียวกัน เพราะว่ามันไม่ใช่สิ่งจำเป็น

ตัวอย่างเช่น ประเพณีแบบอังกฤษที่ถูกนำไปสนับสนุนประชาธิปไตยของอเมริกันนั้น ไม่ใช่สิ่งจำเป็นที่จะประพฤติปฏิบัติตาม โดยอยู่บนพื้นฐานความเชื่อนั้น

ส่วนคำว่า “ความคิดเห็น” นักจิตวิทยาถือว่าเป็นความเชื่ออย่างอ่อน ๆ โดยความคิดเห็นนั้นอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป

ทอนกเกียรติ เจริญวงศ์เพ็ชร (2545 : 9) กล่าวว่าความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกและความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แสดงออกด้วยวาจาหรือการเขียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภูมิหลังทางสังคมความรู้ ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อมของบุคคลนั้น ซึ่งบุคคลอื่นอาจไม่เห็นด้วย

ทรงกรด ภูทอง (2545 : 6) กล่าวว่า ความคิดเห็นหมายถึงความรู้สึกของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือการแสดงออกซึ่งวิจรรณญาณที่มีต่อเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องของจิตใจและเปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริง ความคิดเห็นคล้ายกับทัศนคติ แต่เป็นความรู้สึกที่ผิวเผินหรือหยาบกว่าทัศนคติ

ชอว์ และไรท์ (Shaw and Wright. 1967 : 320) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกซึ่งการตัดสินใจจากการประเมินค่า หรือทัศนะเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะและความคิดย่อมได้รับอิทธิพลของทัศนคติ

เอนเกล และเชล โกลฟ (Engle and Shellgrove. 1969 : 593) กล่าวว่า ความคิดเห็น คือการแสดงออกทางด้านเจตคติที่ออกมาเป็นคำพูด เป็นการสรุปหรือการลงนามความคิดเห็นโดยอาศัยพื้นฐานความรู้ที่มีอยู่

มอร์แกน และคิง (Morgan and King. 1971 : 750) กล่าวว่า ความคิดเห็นคือการยอมรับคำพูด (statement) ที่เกิดขึ้นโดยทัศนคติ

เดวิส (Davis. 1972 : 4) กล่าวไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกของแต่ละบุคคลในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเป็นการประเมินผลสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากสถานการณ์สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ หรือความคิดเห็นเป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ได้รับ

กู๊ด (Good. 1973 : 338) ให้คำจำกัดความของความคิดเห็นว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ ความคิด หรือการลงความเห็นเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งไม่อาจบอกได้ว่าเป็นการถูกต้องหรือไม่

เบสท์ (Best. 1977 : 169) กล่าวว่า ความคิดเห็นคือ การแสดงออกทางด้านความเชื่อและความรู้สึกของแต่ละบุคคลโดยการพูด

เว็บสเตอร์ (Webster, 1983 : 125) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นเป็นความเชื่อที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนความรู้อันแท้จริงหรือความแน่นอน แต่ตั้งอยู่ที่จิตใจ การลงความคิดเห็นของแต่ละบุคคลจะเป็นไปตามที่บุคคลนั้นเป็นจริง หรือตรงตามที่คิดไว้

จากแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น กล่าวสรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นลักษณะการ แสดงออกด้านความรู้สึกของบุคคลในการประสพต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีพื้นฐานมาจาก ส่วนประกอบต่าง ๆ ได้แก่ ความรู้ ประสบการณ์ และสิ่งแวดล้อม

2. องค์ประกอบของความคิดเห็น

ความคิดเห็นมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 3 ประการ คือ

2.1 องค์ประกอบด้านความคิด (Cognitive Component) คือ ส่วนที่เป็น ความรู้ ความคิด และความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

2.2 องค์ประกอบด้านความรู้สึกที่มีต่อกลุ่มคน (Affective Component) บุคคลและเหตุการณ์ คือ สภาพทางอารมณ์ ที่เป็นความรู้สึกชอบ ไม่ชอบ รัก กลัว ไม่พอใจ เป็นต้น

2.3 องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) คือ แนวโน้มของ บุคคลที่แสดงถึงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเร้าในวิถีทางเข้าหรือถอยหนี ขึ้นอยู่กับบุคคลนั้นมีความรู้สึกนึกคิดต่อสิ่งเร้าในลักษณะใด

3. ความสำคัญของความคิดเห็น

เฟลด์มัน (Feldman, 1971 : 53) กล่าวว่า การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษา ความรู้สึกของบุคคลกลุ่มหนึ่งที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อ และความรู้สึก ใด ๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน เป็นต้น การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการ วางนโยบายต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือการเปลี่ยนแปลงระบบงาน รวมทั้งในการ ฝึกหัดการทำงานด้วย เพราะจะทำให้การดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและ เป็นไปตามความพอใจของผู้ร่วมงาน

ในการศึกษาความคิดเห็นต่าง ๆ ส่วนมากจะใช้วิธีแบบการวิจัยตลาด ได้แก่ การ สัมภาษณ์ การสอบถาม บันทึกไว้และการรวบรวมไว้เป็นข้อมูล ซึ่งเบสท์ (Best, 1977 : 171) ได้เสนอแนะว่า “วิธีที่ง่ายที่สุดในการจะบอกถึงความคิดเห็นก็คือการแสดงให้เห็นถึงจำนวน ร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความ” เพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะ อย่างไรและจะจะสามารถทำตามข้อคิดเห็นเหล่านั้นได้ หรือในการวางนโยบายใด ๆ ก็ตาม

ความคิดเห็นที่วัดออกมาได้จะทำให้ผู้บริหารเห็นสมควรหรือไม่ในอันที่จะดำเนินนโยบายหรือล้มเลิกไป

4. ประเภทของความคิดเห็น

เรมเมอร์ และ รัมมี (Remmers and Rumme. 1965 : 43) ได้สรุปความคิดเห็นมี 2 ประเภท คือ

4.1 ความคิดเห็นเชิงบวกสุดเชิงลบสุด เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลงบูชา ทิศทางลบสุด ได้แก่ รังเกียจมาก ความคิดเห็นเหล่านี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงได้ยาก

4.2 ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ การมีความคิดต่อสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่นความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ชอบ ยอมรับ ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ชอบ ยอมรับ ความรู้ความเข้าใจในทางไม่ดี ไม่ชอบ รังเกียจ ไม่เห็นด้วยการวัดระดับความคิดเห็นสามารถวัดได้โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า

5. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ความคิดเห็นจะเกี่ยวข้องกับค่านิยมและทัศนคติ โดยที่ต่างก็เป็นเรื่องราวเกี่ยวข้องกับชีวิตที่มีจุดเริ่มต้นจากเรื่องของค่านิยมซึ่งเป็นเรื่องราวที่แคบที่สุด คือ เป็นการแสดงออกให้เห็นถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะเท่านั้น ความคิดเห็นอาจจะเป็นผลมาจากทัศนคติของบุคคล เช่นการมีทัศนคติที่ดีในการพัฒนาชนบท เป็นต้น

นอกจากนี้ความคิดเห็นของบุคคลยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบุคคลยังเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณสมบัติประจำตัวของแต่ละบุคคลอีกด้วย คุณสมบัติดังกล่าว เช่น พื้นความรู้ที่มีอยู่ ประสบการณ์ในเรื่องการทำงาน รวมไปถึงการติดต่อสื่อสารกันในระหว่างบุคคล นับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลและกลุ่มมีความคิดเห็นไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง ทั้งนี้เพราะพื้นฐานความรู้เป็นกระบวนการทางสังคม กรณีที่ได้รับการศึกษาเป็นเวลานานหลายปีที่จะเป็นรากฐานในการก่อให้เกิดความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ (วิฑูรย์ กรุณา. 2532 : 8)

ดังนั้นสรุปได้ว่า สิ่งที่มีอิทธิพลทำให้ความคิดเห็นแตกต่างกัน ได้แก่

5.1 การอบรมของครอบครัว อิทธิพลของครอบครัวมากกว่าปัจจัยอื่น ๆ เพราะครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่สำคัญ

5.2 กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง บุคคลเมื่ออยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใดก็จะมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกับกลุ่มและสังคมนั้น ๆ กลุ่มมีส่วนผลักดันให้บุคคลมีการเรียนรู้

5.3 ระดับการศึกษาที่มีอิทธิพลมากกว่าการแสดงความคิดเห็น เพราะเป็นการจัดประสบการณ์ให้กับบุคคล

5.4 สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลมากต่อการเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของบุคคลเพราะว่าจะเป็นสื่อในการสร้างความคิดเห็นทั้งในด้านบวกและด้านลบ

6. วิธีวัดความคิดเห็น

ถ้าจะให้ผู้ใดก็ตามแสดงความคิดเห็นของเขาออกมานั้น วิธีที่ใช้กันโดยทั่วไป คือ การตอบแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ แต่มอร์แกนและคิง (Morgan and King 1971 : 516) เสนอแนะว่า “การที่จะให้ใครก็ตามออกความเห็นควรถามกันต่อหน้า (Face to Face) ดีกว่าที่จะให้เขาต้องการอ่านข้อความหรือเขียนข้อความ” ซึ่งเท่ากับแสดงว่าทั้งสองคนเห็นการสัมภาษณ์ หรือการสอบถาม ดีกว่าการตอบแบบสอบถาม เพราะการตอบแบบสอบถามนั้นจะทำให้ผู้แสดงความคิดเห็นต้องเสียเวลากับการอ่านและเขียนข้อความ อันมีผลทำให้ผู้แสดงความคิดเห็นไม่อยากแสดง

ในการวัดระดับความคิดเห็นเป็นอีกแนวทางที่จะทำให้ทราบว่ามีความคิดเห็นอย่างไร โดยมีนักวิชาการได้อธิบายไว้ ดังนี้

อุทัย หิรัญโต (2543 : 80-81) กล่าวว่า ความคิดเห็นของคนมีหลายระดับ คืออย่างผิวเผินก็มีอย่างลึกซึ้งก็มี สำหรับความคิดเห็นที่เป็นทัศนคตินั้น เป็นความคิดเห็นอย่างลึกซึ้งและติดตัวไปเป็นเวลานานและความคิดเห็นทั่ว ๆ ไปไม่เฉพาะอย่าง ซึ่งมีประจำตัวของบุคคลทุกคน ความคิดเห็นที่ไม่ลึกซึ้งและเป็นความคิดเห็นเฉพาะอย่าง และมีอยู่เป็นเวลานานสั้น เรียกว่า “Opinion” เป็นความคิดเห็นประเภทหนึ่งที่ไม่ตั้งอยู่บนรากฐานของพยานหลักฐานที่เพียงพอแก่การพิสูจน์ มีความรู้แห่งอารมณ์น้อยและเกิดขึ้นได้ง่ายแต่ก็สลายตัวเร็ว

เทอร์สโตน (Thurstone. 1929 : 125 ; อ้างใน จำลอง เงินดี. 2545 : 370) คือ “สเกลวัดแบบของเทอร์สโตน” ได้อธิบาย สเกลวัดแบบวัด ตามแบบนี้ว่า เข้าใจง่าย และสำคัญที่สุดคือเป็นข้อความที่สอบถามได้ตรงกับเรื่องที่ต้องการจะศึกษา และกำหนดเป็นสเกลหรือน้ำหนักของแต่ละข้อความนั้น ในการตอบแบบสอบถามนี้ผู้ตอบก็จะตอบ โดยการเช็คคำตอบบนสเกลที่กำหนดมาให้ ซึ่งผู้ตรวจสอบอาจจะหาค่าเฉลี่ยจากค่าสเกลในแบบสอบถามที่เขาตอบมา หรือใช้วิธีคัดเลือกหาคะแนนมัธยฐานจากแต่ละบุคคล ผลที่ได้จะสามารถบ่งชี้ได้ว่าทัศนคติของผู้ตอบนั้นเป็นไปในทางใด สเกลวัดแบบของ Thurstone นี้สามารถใช้วัดทัศนคติในแต่ละเรื่องได้เป็นอย่างดี

ลิเคิร์ต (Likert, 1932 : 142 ; อ้างใน จำลอง เงินดี, 2545 : 371) สเกลวัดแบบของ Likert (The Likert scale) ลักษณะของสเกลนั้นมีความเกี่ยวข้องกับหัวเรื่องที่จะศึกษา โดยรวบรวมข้อความที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อเรื่องที่จะศึกษาเป็นจำนวนมาก ๆ แต่แตกต่างกับสเกลของ Thurstone ด้านหนึ่งคือ จำนวนข้อความที่เขียนขึ้นมาเป็นจำนวนนั้นถูกตัดสินต่างกัน โดยผู้ตัดสินสเกลแบบ Likert นั้นถูกแนะนำให้ชี้ว่าเขารู้สึกอย่างไรในแต่ละข้อความนั้น ๆ แล้วระบุลงในระดับต่าง ๆ คือเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ยังไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ข้อที่มีความสัมพันธ์กันสูงระหว่างผู้ตัดสิน ตัวอย่างเช่น มี 2 ข้อที่ผู้ตัดสินเห็นสอดคล้องกันว่าเห็นด้วยอย่างยิ่ง ก็ถือว่าใช้ได้ ส่วนข้อที่ไม่ค่อยมีความสัมพันธ์กันก็ตัดทิ้งไป ระบบการประเมินเช่นนี้มีประโยชน์ 2 ด้านคือ ทำให้ตัดข้อความที่สำคัญออกได้ง่ายกว่า และข้อความที่เหลืออยู่นั้นย่อมมีแนวโน้มเป็นพวกเดียวกัน โดยถือว่าเป็นการวัดที่แน่นอนต่อทัศนคติของบุคคล ตัวอย่างเช่นเมื่อ Likert สร้างสเกลขึ้นมาวัดทัศนคติในเรื่อง “การเข้าร่วมทำสงครามกับต่างประเทศของอเมริกา” ข้อความที่นำไว้วัดนั้นเป็นผลให้เขาได้ทราบความแตกต่างระหว่างเรื่อง 2 เรื่องที่มีความหมายเกี่ยวข้องกัน คือ

1. ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับจักรวรรดินิยม และ
2. ความเป็นเพื่อนกับชนทุกชาติ

ซึ่ง 2 เรื่องนี้สำหรับคนอเมริกันส่วนใหญ่ให้น้ำหนักของทัศนคติในทางลบและบวกตามลำดับ

วิเชียร เกตุสิงห์ (2541 : 45 ; อ้างถึงใน นุหงา สุวรรณชัยรบ, 2549 : 30) กล่าวว่า การใช้แบบสอบถามวัดความคิดเห็นจะต้องระบุให้ผู้ตอบตอบว่าเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย กับข้อความที่กำหนดให้ แบบสอบถามประเภทนี้ นิยมสร้างตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งแบ่งน้ำหนักของความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ส่วนการให้คะแนนนั้นขึ้นอยู่กับใจความว่าจะเป็นทางปฏิฐานเชิงบวก หรือ เชิงลบ

จากแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นดังกล่าว จึงสรุปได้ว่าความคิดเห็นหมายถึงความรู้สึกรู้สึกของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือการแสดงออกซึ่งวิจาร์ณญาณที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องของจิตใจและเปลี่ยนแปลงไปตามข้อเท็จจริง หรือสถานการณ์หนึ่ง ๆ ขึ้นกับคุณสมบัติส่วนบุคคลความคิดเห็นคล้ายกับทัศนคติ แต่เป็นความรู้สึกที่ผิวเผินหรือหยาบกว่าทัศนคติ

แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้น หลังสุดถือเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งรัฐบาลได้กระจายอำนาจการบริหาร ให้แก่คนในท้องถิ่นให้สามารถมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครองการบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินการคลัง และมีหน้าที่อื่น ๆ ตามที่มีกฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 14 ว่าด้วย การปกครองส่วนท้องถิ่น บัญญัติให้ท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารงาน ตามหลักแห่ง การปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ท้องถิ่นใดที่ต้องการปกครองตนเองก็มีสิทธิ ได้รับ การจัดตั้งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำหนดอำนาจหน้าที่ระหว่างรัฐ กับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน ซึ่งมีกฎหมายกำหนด โดยจะต้องคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลักสำคัญ

1. ประวัติการจัดตั้ง

กระทรวงมหาดไทยได้ออกคำสั่งที่ 222/2499 เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2499 เรื่อง ระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งสภาตำบลให้ แล้วเสร็จภายในสามเดือน เพื่อเปิด โอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสภา ตำบลและช่วยสร้างความเจริญให้ท้องถิ่น หลังจากนั้นรัฐบาลได้ประกาศพระราชบัญญัติ ระเบียบราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นหน่วยราชการ บริหารส่วนท้องถิ่นอย่างสมบูรณ์ คือ มีฐานะเป็นนิติบุคคลมีรายได้และรายจ่ายของตนเอง สามารถดำเนินกิจการได้อย่างอิสระ องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดตั้งเพียง 59 แห่ง ต้องยุบ เลิกไป เพราะการทำงานไม่มีประสิทธิภาพ (สถาบันดำรงราชานุภาพ และกรมการปกครอง. 2540 : 45)

ในปี พ.ศ. 2509 รัฐบาลได้ออกคำสั่งที่ 275/2509 เมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2509 เรื่องระเบียบบริหารราชการตำบลและหมู่บ้าน (ฉบับที่ 2) จัดตั้งสภาตำบลใน รูปแบบใหม่โดยปรับปรุงสภาตำบลให้มีลักษณะคล้ายสภาท้องถิ่นในระบบประชาธิปไตย แต่ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล การดำเนินการไม่ทั่วถึงทั้งประเทศ เนื่องจากมีงบประมาณจำกัด จึงให้ใช้บังคับใช้เฉพาะบางตำบลที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ ส่วนตำบลอื่น ๆ ให้ใช้ ระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้านตามคำสั่ง 222/499 ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 คณะปฏิวัติได้ออกประกาศคณะปฏิวัติที่ 326 เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 เพื่อแก้ไข ปรับปรุงการจัดระเบียบบริหารของตำบลให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาการณ์ใน

ขณะนั้น โดยตำบลที่จัดระเบียบบริหารตามประกาศของคณะปฏิวัติ มีสภาตำบล แต่ไม่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบล และตามประกาศนี้ได้ยกเลิก พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 รวมทั้งฉบับที่ 2 พ.ศ. 2509 นอกจากนี้ยังให้โอนทรัพย์สินนี้ และสิทธิขององค์การบริหารส่วนตำบลไปเป็นของจังหวัด

เมื่อ พ.ศ. 2537 สมัยรัฐบาลนายชวน หลีกภัย ได้ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วย การจัดระเบียบบริหารส่วนตำบล จึงได้ออกพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 เพื่อให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน

2. หลักเกณฑ์การจัดตั้ง

ในการจัดตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ได้มีการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 จำนวน 617 แห่ง ได้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มขึ้นเรื่อยจนถึงปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 6,744 แห่ง ได้มีแก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้มีการยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้ (กรมการปกครอง. 2547 : 19-20)

2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับ องค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกันได้ ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น

2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกัน ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น

2.3 องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนประชากรทั้งหมดไม่ถึง 2,000 คน เป็นเหตุไม่สามารถบริหารงานพื้นที่นั้นให้มีประสิทธิภาพได้ ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศยุบองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว โดยให้รวมพื้นที่เข้ากับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกัน หรือให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกัน ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น

ต่อมาพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ได้กำหนดเพิ่มเติมให้ สภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันเป็นเวลา 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ก็อาจจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ทั้งนี้เพื่อให้มีความสัมพันธ์กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 และ เป็นไปตาม พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถจัดตั้งได้จะต้องมาจากสภาตำบล ที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท หรือตามเกณฑ์รายได้เฉลี่ยที่มีการเปลี่ยนแปลง ต้องจัดทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย และประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา โดยในประกาศให้ระบุชื่อ และขอบเขตองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ด้วย

3. โครงสร้างและอำนาจหน้าที่

3.1 สภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นฝ่ายนิติบัญญัติที่ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในหมู่บ้านในตำบลนั้น ๆ หมู่บ้านละ 2 คน ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลใดมี 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้หมู่บ้านละ 3 คน แต่ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 1 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้หมู่บ้านละ 6 คน ในสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบลนั้นจะประกอบด้วย ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน และเลขาธิการสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบล จำนวน 1 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบล พิจารณา และให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบาย แผนพัฒนาตำบล กฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ โดยมีวาระในการดำรงตำแหน่ง คราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง

3.2 นายกององค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบล ซึ่งอาจแต่งตั้งรองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล ได้ไม่เกิน 2 คน และเลขานุการนายกององค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ซึ่งรองนายกององค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการนายกององค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการแต่งตั้งจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับนายกององค์การบริหารส่วนตำบล ในส่วนในการดำรงตำแหน่งนายกององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี ไม่เกิน 2 สมัยติดต่อกัน มีหน้าที่ในการบริหารพัฒนา บริหารงานทั้งหมด ทั้งบริหารพัฒนาตำบล บริหารงานบุคคล กำหนดนโยบาย วางแผนการพัฒนาตำบลจัดทำงบประมาณรายจ่าย ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานตามที่เห็นนโยบายไว้ในทุกปี และปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

4. การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมี นายกององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด มีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการ มีพนักงานส่วนตำบลซึ่งเป็นราชการประจำ และมีลูกจ้างจำนวนตามโครงสร้างตามกรอบ อัตราค่าจ้าง เป็นไปตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งกำหนดไว้ 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยมีกรอบพิจารณาจากรายได้ พื้นที่ และประชากรในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเกณฑ์ในการพิจารณากรอบอัตราค่าจ้างแบ่งการบริหาร ออกเป็น อย่างน้อย 6 ส่วน ดังนี้

4.1 สำนักปลัดงานองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่รับผิดชอบงานบริหารทั่วไป งานธุรการ งานการเจ้าหน้าที่ งานสวัสดิการของพนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างงาน การประชุม งานนโยบายและแผน งานกฎหมายและคดี งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานกิจการสภา และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

4.2 ส่วนการคลัง มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเบิกเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน การตรวจเงิน และอื่น ๆ โดยมี ฝ่ายงานการเงิน ฝ่ายงานบัญชี ฝ่ายงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ ฝ่ายทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุ และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

4.3 ส่วนโยธา มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสำรวจ ออกแบบ ประมาณการ ราคาค่าใช้จ่ายในโครงการ งานควบคุมอาคาร โดยมีฝ่ายก่อสร้าง ฝ่ายออกแบบและควบคุมอาคาร ฝ่ายประสานสาธารณสุขปโลก และฝ่ายผังเมือง และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

4.4 ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสาธารณสุขทั้งหมด โดยมีฝ่ายอนามัยและสิ่งแวดล้อม ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพและสาธารณสุข ฝ่ายรักษาความสะอาด ฝ่ายควบคุมและจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ฝ่ายควบคุมโรค และฝ่ายบริการสาธารณสุข และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

4.5 ส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษา คือ ฝ่ายส่งเสริมกิจการโรงเรียน และฝ่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

4.6 ส่วนสวัสดิการสังคม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ การบริการ ด้านสวัสดิการ และพัฒนาชุมชน การสังคมสงเคราะห์ และฝ่ายส่งเสริมอาชีพและพัฒนาสตรี และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

5. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 (2546 : 25-27) มีดังนี้

5.1 อำนาจหน้าที่ทั่วไป

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่พัฒนาตำบลทั้งในด้าน เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

5.2 หน้าที่ที่กฎหมายบังคับให้ทำ

มาตรา 67 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้อง ทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- 5.2.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- 5.2.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้ง กำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 5.2.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- 5.2.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 5.2.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 5.2.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- 5.2.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5.2.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดี ของท้องถิ่น
- 5.2.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณ หรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

5.3 หน้าที่ที่ไม่บังคับให้ทำ แต่อาจที่จะดำเนินการได้

มาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำ กิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- 5.3.1 ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร

- 5.3.2 ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 5.3.3 ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- 5.3.4 ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และ

สวนสาธารณะ

- 5.3.5 ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- 5.3.6 ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- 5.3.7 บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- 5.3.8 การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- 5.3.9 หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 5.3.10 ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- 5.3.11 กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- 5.3.12 การท่องเที่ยว
- 5.3.13 การผังเมือง

5.4 ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 ยังกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

- 5.4.1 การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
- 5.4.2 การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
- 5.4.3 การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
- 5.4.4 การสาธารณสุขโรคและการก่อสร้างอื่น ๆ
- 5.4.5 การสาธารณสุขการ
- 5.4.6 การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ
- 5.4.7 การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
- 5.4.8 การส่งเสริมการท่องเที่ยว
- 5.4.9 การจัดการศึกษา
- 5.4.10 การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และ

ผู้ด้อยโอกาส

- 5.4.11 การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรม
อันดีของท้องถิ่น
- 5.4.12 การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
- 5.4.13 การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
- 5.4.14 การส่งเสริมกีฬา
- 5.4.15 การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของ
ประชาชน
- 5.4.16 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
- 5.4.17 การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- 5.4.18 การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
- 5.4.19 การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
- 5.4.20 การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
- 5.4.21 การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
- 5.4.22 การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
- 5.4.23 การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย
โรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่น ๆ
- 5.4.24 การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 5.4.25 การผังเมือง
- 5.4.26 การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
- 5.4.27 การดูแลรักษาที่สาธารณะ
- 5.4.28 การควบคุมอาคาร
- 5.4.29 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 5.4.30 การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกัน
และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- 5.4.31 กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่
คณะกรรมการประกาศกำหนด
- 5.5 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายที่กำหนด ในการ
ปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลยังมีกฎหมายอื่นที่

เกี่ยวข้องทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะราชการส่วนท้องถิ่นดำเนิน ตามอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

5.5.1 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

5.5.2 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

5.5.3 พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508

5.5.4 พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475

5.5.5 พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510

5.5.6 พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535

5.5.7 กฎหมายอื่น ๆ ตามแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลในท้องถิ่นที่มีพื้นที่ ต้องบังคับใช้ตามกฎหมายนั้น ๆ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องป่าไม้ การประมง ทรัพยากรธรรมชาติ น้ำมัน นกอีแอ่น เป็นต้น

6. การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ในหนึ่งปีมีสมัยประชุมสามัญ 2 สมัยหรือหลายสมัย แล้วแต่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะกำหนด แต่ไม่เกิน 4 สมัย เมื่อเห็นว่าเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ของ องค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภา นายองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกที่มีอยู่ อาจทำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอ ขอให้เปิดประชุมสมัยวิสามัญ ถ้านายอำเภอเห็นสมควรก็ให้นายอำเภอเรียกประชุมวิสามัญได้

การประชุมสมัยหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดไม่เกิน 15 วัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไป ต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ สำหรับการประชุมสภาครั้งแรกต้องดำเนินการภายใน 45 วัน นับแต่วันเลือกตั้ง การเรียกประชุมสภาตามสมัยประชุมให้ประธานสภาเป็นผู้เรียกประชุม และเป็นผู้ปิดการประชุม การประชุมในแต่ละครั้งจะต้องมีสมาชิกสภามาร่วมประชุมไม่น้อย กว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะครบองค์ประชุม

7. รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

7.1 องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง ได้แก่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ อกรฆ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมใบอนุญาต รวมถึงผลประโยชน์อื่นอัน เนื่องจากการฆ่าสัตว์

7.2 ส่วนราชการจัดเก็บให้ ได้แก่ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิบัตร และนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน อกรรั้งนกอีแอ่น ค่าภาคหลวง ค่าธรรมเนียมตาม

กฎหมายว่าด้วยป่าไม้ รายได้จากอากรกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาลเงินจากประทานบัตร
ใบอนุญาต และอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการประมง รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ

7.3 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

7.4 รายได้อื่น ๆ เช่น รายได้จากทรัพย์สิน รายได้จากสาธารณูปโภค รายได้จาก
กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้
รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้ และตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นของ
องค์การบริหารส่วนตำบล

8. รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายจ่ายตามงบประมาณโดยจำแนกออกเป็น
2 ลักษณะ คือ รายจ่ายงบกลาง และรายจ่ายตามแผนงาน

8.1 รายจ่ายงบกลาง หมายถึง รายจ่ายที่องค์กรปกครองท้องถิ่นมีภาระผูกพันต้อง
จ่าย และเป็นรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้หน่วยงานต่าง ๆ เบิกจ่าย ได้แก่

8.1.1 ค่าชำระเงินกู้ และดอกเบี้ย

8.1.2 รายจ่ายตามข้อผูกพัน

8.1.3 เงินสำรองจ่าย

8.1.4 เงินงบประมาณรายจ่ายทั่วไปตั้งช่วยเหลืองบประมาณ

8.1.5 เงินช่วยค่าทำศพ

8.2 รายจ่ายตามแผนงาน หมายถึง รายจ่ายซึ่งกำหนดรายละเอียดหมวดรายจ่าย
ไว้ในงานหรือโครงการตามแผนงานสำหรับหน่วยงานใดโดยเฉพาะ ได้แก่

8.2.1 หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ

8.2.2 หมวดค่าจ้างชั่วคราว

8.2.3 หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ

8.2.4 หมวดค่าสาธารณูปโภค

8.2.5 หมวดเงินอุดหนุน

8.2.6 หมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง

8.2.7 หมวดรายจ่ายอื่น ๆ

9. การกำกับดูแล

9.1 นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ โดยมีอำนาจสามารถเรียก สมาชิกสภา คณะผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลมาชี้แจง หรือสอบสวน ตลอดจนเรียกรายงานเอกสารใด ๆ จากองค์การบริหารส่วนตำบลมาตรวจสอบได้

9.2 เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม นายอำเภอจะรายงานเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อยุบสภาได้

10. หลักการบริหารจัดการที่ดี

การบริหารจัดการที่ดีเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลจำเป็นต้องพัฒนาไปสู่การบริหารที่ให้ได้เพื่อเป็นที่พึงของประชาชน โดยมีหลักสำคัญอยู่ 6 ประการ คือ

10.1 หลักนิติธรรม จะต้องมีการบริหารด้วยความชอบธรรม ชอบด้วยระเบียบกฎหมาย รักษาคุ้มครองผลประโยชน์ของประชาชนอย่างเท่าเทียมกันและยุติธรรม

10.2 หลักความโปร่งใส คือ องค์การบริหารส่วนตำบลรู้อะไรประชาชนควรรู้ด้วย โดยการเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนตรวจสอบได้ตลอดเวลา

10.3 หลักความรับผิดชอบ ในการให้บริการสาธารณะตามที่กำหนดไว้ตามกฎหมายอย่างมีคุณภาพต้องรับผิดชอบหากเกิดความเสียหาย

10.4 หลักความมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และแสดงความคิดเห็นในกระบวนการตัดสินใจ และตรวจสอบ

10.5 หลักคุณธรรม ยึดมั่นในความถูกต้องซื่อสัตย์ จริงใจ ขยันอดทน มีวินัย

10.6 หลักความคุ้มค่า การบริหารจัดการ และการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนร่วม

จากแนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล จึงสรุปได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 โดยภารกิจและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหาร ส่วนตำบล กล่าวได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานที่รองรับการกระจายอำนาจในด้านต่าง ๆ ของรัฐบาล ถือว่าเป็นหน่วยย่อยที่บริการสาธารณะให้แก่ประชาชนอย่างใกล้ชิดมีความใกล้ชิด

กับประชาชน และผู้ร่างกฎหมายต้องการให้องค์ประกอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรง อันเป็นตัวแทนของประชาชน โดยแท้จริง มีจำนวนที่มากกว่า จำนวนที่มาจากแต่งตั้ง และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายให้มีเฉพาะผู้แทนของประชาชน มาจากการเลือกตั้งของประชาชน โดยตรงเท่านั้น ทำหน้าที่เป็นทั้งฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วน ตำบล และฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อันสะท้อนให้เห็นว่าต้องการให้เป็นองค์กร ปกครองของประชาชน และต้องการให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ ตามเจตนารมณ์ ของหลักการกระจายอำนาจการปกครองอย่างแท้จริง และเมื่อพิจารณาจากอำนาจหน้าที่ที่จะเห็น ได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาครอบคลุมในทุกด้าน ทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิตของประชาชน และมีความเป็นอิสระในการดำเนินงานภายใต้ ขอบเขตของกฎหมายที่กำหนดไว้

บริบทขององค์การบริหารส่วนตำบลดงควน อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม

1. ประวัติขององค์การบริหารส่วนตำบลดงควน

ตำบลดงควน ตั้งขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ. 2411 องค์การบริหารส่วนตำบลดงควน ได้รับความ ยกฐานะจาก สภาตำบลดงควน จัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลดงควน ตามประกาศ กระทรวงมหาดไทย และได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่มที่ 113 ตอนพิเศษ 52 ง ลงวันที่ 25 ธันวาคม พ.ศ. 2539 มีผลบังคับในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540

2. สภาพทั่วไป

2.1 ลักษณะที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลดงควน เป็นตำบลหนึ่งในเก้าตำบลของอำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม ห่างจากที่ว่าการอำเภอนาดูน ทางทิศตะวันตกประมาณ 6 กิโลเมตร ปัจจุบันที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลดงควน ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านแดงโพง ตำบลดงควน อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม สำหรับเป็นสถานที่ให้บริการประชาชนที่มาติดต่อราชการ องค์การบริหารส่วนตำบลดงควน มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลต่าง ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลหนองโพธิ์ อำเภอนาเชือก , ตำบลหนองคู อำเภอนาดูน จังหวัดมหาสารคาม

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลหัวดง อำเภอนาดูน , ตำบลกู่ อำเภอยางสีสุราช จังหวัดมหาสารคาม

ตำบลคงคาน มีภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบ ลักษณะดินเป็นดินปนทราย

2.4 การปกครอง

ตำบลคงคาน มีหมู่บ้านในเขตการปกครองจำนวน 10 หมู่บ้าน ดังนี้

- หมู่ที่ 1 บ้านแดงโพง
- หมู่ที่ 2 บ้านหนองบัวน้อย
- หมู่ที่ 3 บ้านหนองยางน้อย
- หมู่ที่ 4 บ้านหนองจิก
- หมู่ที่ 5 บ้านโคกยาว
- หมู่ที่ 6 บ้านนาฝาย
- หมู่ที่ 7 บ้านเหล่าส้มลม
- หมู่ที่ 8 บ้านคำแก้ว
- หมู่ที่ 9 บ้านโคกยาว
- หมู่ที่ 10 บ้านนาเจริญ

2.5 ประชากร

ตำบลคงคาน มีจำนวนประชากร ทั้งหมด 4,050 คน แยกเป็น ชาย 2,012 คน แยกเป็นหญิง 2,038 คน รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2 ข้อมูลประชากร ประจำปี 2556

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร (คน)			จำนวนครัวเรือน	หมายเหตุ
		ชาย	หญิง	รวม		
1	บ้านแดงโพง	238	229	467	105	
2	บ้านหนองบัวน้อย	239	217	456	91	
3	บ้านหนองยางน้อย	86	78	164	37	
4	บ้านหนองจิก	67	74	141	33	
5	บ้านโคกยาว	330	335	665	144	
6	บ้านนาฝาย	173	171	344	87	
7	บ้านเหล่าส้มลม	127	140	267	65	

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร (คน)			จำนวนครัวเรือน	หมายเหตุ
		ชาย	หญิง	รวม		
8	บ้านคำแก้ว	357	367	724	157	
9	บ้านโคกขาว	250	254	504	113	
10	บ้านนาเจริญ	145	173	318	79	
รวม		2,012	2,038	4,050	911	

ที่มา : ข้อมูลงานทะเบียนอำเภอนาคูน ณ เดือน เมษายน 2556

3. สภาพทางเศรษฐกิจ

3.1 อาชีพ

ประชากรส่วนใหญ่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคงควน ประกอบอาชีพทางด้านเกษตรกรรมเป็นหลัก ผลผลิตที่สำคัญคือ ข้าว การทำการเกษตรในตำบลเป็นลักษณะดั้งเดิม โดยอาศัยแหล่งน้ำจากธรรมชาติเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังมีอาชีพ ค้าขาย เลี้ยงสัตว์ งานบริการ

3.2 หน่วยธุรกิจ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคงควน

- โรงสีข้าว	จำนวน	12	แห่ง
- โรงทอผ้าขนาดเล็ก	จำนวน	1	แห่ง
- ร้านค้า	จำนวน	29	แห่ง
- ร้านซ่อมจักรยานยนต์	จำนวน	3	แห่ง
- สถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง	จำนวน	1	แห่ง
- โรงกลึง	จำนวน	1	แห่ง
- โกดังเก็บของ	จำนวน	1	แห่ง
- ร้านเชื่อมเหล็ก	จำนวน	1	แห่ง

4. สภาพทางสังคม

4.1 การศึกษา

4.1.1 โรงเรียนเขตการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 แห่ง คือ

- 1) โรงเรียนบ้านแดงโพงคำแก้ว ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 1
- 2) โรงเรียนบ้านหนองบัวน้อย ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 2

- 3) โรงเรียนบ้านโคกยาว ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 5
 4) โรงเรียนบ้านนาฝาย ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 6

4.1.2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 แห่ง คือ

- 1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโคกยาว ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 9
 2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลคงควน ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 8

4.1.3 ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน จำนวน 10 แห่ง

4.2 สถาบันและองค์กรทางศาสนา

4.2.1 วัด/สำนักสงฆ์ จำนวน 7 แห่ง คือ

- 1) วัดบ้านแดงโพง ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 1
 2) วัดบ้านหนองบัวน้อย ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 2
 3) วัดบ้านโคกยาว ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 5
 4) วัดบ้านนาฝาย ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 6
 5) วัดบ้านเหล่าสัมลม ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 7
 6) สำนักสงฆ์บ้านหนองยางน้อย ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 3
 7) สำนักสงฆ์บ้านหนองจิก ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 4

4.3 สาธารณสุข

4.3.1 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล แดงโพง ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 1

4.3.2 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล นาฝาย ตั้งอยู่ ณ หมู่ที่ 6

4.3.3 อาสาสมัครสาธารณสุขมูลประจำหมู่บ้าน 10 หมู่บ้าน

4.4 ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- ป้อมยามตำรวจประจำบ้านนาฝาย จำนวน 1 แห่ง
 - ป้อมยามตำรวจประจำบ้านโคกยาว จำนวน 1 แห่ง

4.5 มวลชนจัดตั้ง

- กลุ่มอาชีพ จำนวน 9 กลุ่ม
 - กลุ่มออมทรัพย์ จำนวน - กลุ่ม
 - กลุ่มฌาปนกิจหมู่บ้าน จำนวน - กลุ่ม
 - อปพร. จำนวน 2 รุ่น

4.6 ด้านสวัสดิการสังคม

4.6.1 องค์การบริหารส่วนตำบลคงควน มีผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน 540 ราย

4.6.2 องค์การบริหารส่วนตำบลคงควน มีผู้พิการที่ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน 55 ราย

4.6.3 องค์การบริหารส่วนตำบลคงควน มีผู้ป่วยเอดส์ที่ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน 8 ราย

5. การบริการขั้นพื้นฐาน

5.1 การคมนาคม

ปัจจุบันตำบลคงควน มีโครงข่ายถนนเชื่อมคมนาคมในหมู่บ้านต่าง ๆ เข้าด้วยกันอย่างทั่วถึง ตลอดถนนสายต่าง ๆ ภายในหมู่บ้าน ก็มีการพัฒนาทำให้การคมนาคมมีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น โครงข่ายถนนในปัจจุบันในตำบลคงควน คือ 1. ถนนลาดยาง 2. ถนนคอนกรีต 3. ถนนดิน/ถนนลูกรัง

5.2 แหล่งน้ำ ประกอบด้วย

- หนองยางเหนือ บ้านหนองยางน้อย หมู่ 3 เนื้อที่ประมาณ 10-2-90 ไร่
- หนองลิ้ม บ้านนาฝาย หมู่ 6 เนื้อที่ประมาณ 4-2-30 ไร่
- หนองนาหลุบ บ้านแดงโพรง หมู่ 1 เนื้อที่ประมาณ 31-1-16 ไร่
- หนองโนนแห่ บ้านแดงโพรง หมู่ 1 เนื้อที่ประมาณ 8-2-80 ไร่
- หนองโคน บ้านเหล่าส้มลม หมู่ 7 เนื้อที่ประมาณ 13-0-51 ไร่
- หนองบัว บ้านหนองบัวน้อย หมู่ 2 เนื้อที่ประมาณ 10-3-81 ไร่
- หนองวังโพนบ้านโคกยาว หมู่ 5 เนื้อที่ประมาณ 121-2-72 ไร่
- หนองจิก บ้านหนองจิก หมู่ 4 เนื้อที่ประมาณ 2-2-49 ไร่
- หนองโสภปลา บ้านโคกยาว หมู่ 5 เนื้อที่ประมาณ 32-1-78 ไร่
- หนองคำแก้ว บ้านคำแก้ว หมู่ 8 เนื้อที่ประมาณ 8-0-0 ไร่
- หนองยางใต้ บ้านหนองบัวน้อย หมู่ 2 เนื้อที่ประมาณ 20-0-0 ไร่
- หนองซ่อมฮ่าง บ้านโคกยาว หมู่ 5 เนื้อที่ประมาณ 6-0-0 ไร่

6. ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

6.1 ทรัพยากรดิน

กลุ่มชุดดินที่ 17 (ชุดร้อยเอ็ด)

กลุ่มชุดดินนี้ เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินบนเป็นพวกดินร่วนปนทราย หรือ ดินร่วน ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนเหนียว มีสีเทาหรือน้ำตาลอ่อนพบจุดปะพวกสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงปะปน บางแห่งอาจพบศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมี สะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในดินชั้นล่าง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนน้ำพา บริเวณพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ เป็นดินลึกมากมีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดแก่ มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 4.5-5.5

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและมีเนื้อดินบนค่อนข้างเป็นทราย กลุ่มดินชุดนี้พบอยู่ในบริเวณ หมู่ที่ 2,4,5,6,7,9

กลุ่มชุดดินที่ 18 (ชุดชลบุรี,ชุดโลกสำโรง)

กลุ่มชุดดินนี้ เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายมีสีเทาหรือน้ำตาลอ่อน พบจุดปะสีน้ำตาลสีเหลืองสีแดงปะปนเกิดจากวัตถุต้นกำเนิดพวกตะกอนน้ำพาบริเวณพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบ เป็นดินลึกการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำ ดินชั้นบนมักมีปฏิกริยาดินเป็นกรด ถึงกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ประมาณ 5.5-6.0 ส่วนดินชั้นล่างจะเป็นกรดน้อยกว่าหรือมีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ประมาณ 6-7.5 ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของชุดที่ดินนี้ ได้แก่ เนื้อดินบนค่อนข้างเป็นทราย พืชมีโอกาสเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา จะพบในหมู่ที่ 2

กลุ่มชุดดินที่ 22

กลุ่มชุดดินนี้ เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ดินทรายนดินร่วนหรือดินร่วนสีน้ำตาลปนเทาหรือน้ำตาลเข้ม มีจุดประสีน้ำตาลปนเทา น้ำตาลหรือน้ำตาลอ่อน ส่วนดินชั้นล่างจะเหนียวมากขึ้น สีน้ำตาลปนเทาหรือน้ำตาลอ่อนมีจุดสีประ เช่นเดียวกับดินชั้นบนแต่อาจพบศิลาแลงอ่อนปะปนอยู่กับเนื้อดินชั้นล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกรดแก่ถึงเป็นกรดแก่มากค่าความเป็นกรดเป็นด่างอยู่ในระหว่าง 4.5-5.5

กลุ่มชุดดินที่ 24 (ชุดอุบล)

กลุ่มชุดดินนี้ เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินเป็นพวกดินทราย มีสีน้ำตาลปนเทา หรือสีเทาปนชมพูพบจุดปะสีน้ำตาล สีเหลืองหรือเทาในชั้นดินล่าง บางแห่งจะพบชั้นที่มีการสะสมอินทรีย์วัตถุเป็นชั้นบาง ๆ มีสภาพพื้นค่อนข้างราบเรียบหรือราบเรียบ เป็นดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างเลวถึงดีปานกลาง มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางกับกรดเล็กน้อยมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 5.5-6.5

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยที่ดินนี้ได้แก่ เนื้อดินเป็นทรายจัด พืชมักแสดงอาการขาดน้ำในช่วงฝนทิ้งช่วงและมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนา จะพบในหมู่ที่ 5,6

กลุ่มชุดดินที่ 35 (ชุดโคราช)

กลุ่มชุดดินนี้ เป็นกลุ่มชุดดินที่มีเนื้อดินบนเป็นพวกร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำหรือเกิดจากการสลายตัวผุพังของหินเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่ดอนที่มีลักษณะเป็นลูกคลื่นจนถึงที่ลาด เป็นดินลึกมีการระบายน้ำดี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดแก่ มีค่าความเป็นกรดเป็นด่าง ประมาณ 4.4-5.5 ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยที่ดินนี้ได้แก่ เนื้อดินบนค่อนข้างเป็นทราย และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในบริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดิน จะพบในหมู่ที่ 1,2,7,9

กลุ่มชุดดินที่ 41 (ชุดกำบัง)

กลุ่มชุดดินนี้ จะมีเนื้อดินช่วง 50 ซม. ตอนบนเป็นดินทรายหรือดินทรายนดินร่วน สีดินเป็นสีน้ำตาลอ่อนหรือสีเหลืองปนน้ำตาล บางแห่งอาจพบจุดประในดินชั้นล่าง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบริเวณพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบจนถึงพื้นที่ลูกคลื่น เป็นดินลึกมีการระบายน้ำดีถึงปานกลางมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ 4.5-5.5 ปัญหาสำคัญของการใช้ประโยชน์ของชุดดินนี้ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายจัด พืชที่ปลูกมีโอกาสเสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำได้ง่าย แต่ถ้ามีฝนตกมากดินชั้นบนจะแฉะ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก จะพบในหมู่ 1,2,3,10

6.2 ทรัพยากรป่าไม้/ที่สาธารณประโยชน์

องค์การบริหารส่วนตำบลคงควน มีพื้นที่ทรัพยากรป่าไม้สาธารณะ ดังนี้

1. โคนโนนแห่บ้านแดงโพง	หมู่ที่ 1 เนื้อที่ ประมาณ 33-2-40 ไร่
2. ส่วนรวมบ้านแดงโพง	หมู่ที่ 1 เนื้อที่ ประมาณ 23-1-47 ไร่
3. ที่สาธารณประโยชน์บ้านแดงโพง	หมู่ที่ 1 เนื้อที่ ประมาณ 41-0-94 ไร่
4. คอนหลุบคาบ้านหนองบัวน้อย	หมู่ที่ 2 เนื้อที่ ประมาณ 4-1-54 ไร่
5. ที่สาธารณประโยชน์บ้านหนองบัวน้อย	หมู่ที่ 2 เนื้อที่ ประมาณ 14-1-93 ไร่
6. คอนปู่ตาบ้านโคกยาว	หมู่ที่ 5 เนื้อที่ ประมาณ 11-1-55 ไร่
7. โคนวังโพนบ้านโคกยาว	หมู่ที่ 5 เนื้อที่ ประมาณ 50-0-61 ไร่
8. ที่สาธารณประโยชน์บ้านโคกยาว	หมู่ที่ 5 เนื้อที่ ประมาณ 52-1-14 ไร่
9. คอนปู่ตาบ้านนาฝาย	หมู่ที่ 6 เนื้อที่ ประมาณ 3-3-44 ไร่
10. ที่สาธารณประโยชน์ บ้านนาฝาย	หมู่ที่ 6 เนื้อที่ ประมาณ 62-2-92 ไร่
11. คอนตาปู่ บ้านโคกยาว	หมู่ที่ 9 เนื้อที่ ประมาณ 3-2-79 ไร่
12. ป่าชุมชนสาธารณะบ้านหนองยางน้อย	หมู่ที่ 3 เนื้อที่ ประมาณ 125-0-0 ไร่

7. โครงสร้างและกระบวนการบริหารงานบุคคล

จากการที่องค์การบริหารส่วนตำบลคงควน ได้กำหนดภารกิจหลักและภารกิจรองที่จะดำเนินการ โดยที่องค์การบริหารส่วนตำบลคงควน ได้กำหนดตำแหน่งของพนักงานส่วนตำบลให้ตรงกับภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลที่เพิ่มขึ้นและปริมาณงานที่มากขึ้นเช่นกัน จึงกำหนดโครงสร้างการกำหนดตำแหน่ง 7 ส่วนราชการ คือ ประกอบด้วยสำนักงานปลัด อบต. ส่วนการคลัง ส่วนโยธา ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ส่วนสวัสดิการสังคม และส่วนส่งเสริมการเกษตร

บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลคงควน ประกอบด้วย

1. ข้าราชการส่วนท้องถิ่น	จำนวน	16	คน
2. พนักงานจ้าง	จำนวน	12	คน

8. วิสัยทัศน์องค์การบริหารส่วนตำบลคงควน

“ คงควนน่าอยู่ เชิดชูวัฒนธรรม น้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาสู่อาเซียน ”

9. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลคงควน ประกอบด้วย 7 ยุทธศาสตร์ คือ

- 9.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
- 9.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านแหล่งน้ำ
- 9.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
- 9.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคนและสังคม
- 9.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ
- 9.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 9.7 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

10. แนวทางการพัฒนาท้องถิ่น

- 10.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน แนวทางการพัฒนา คือ
  - 10.1.1 การก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษา ถนน ทางเท้า รังระบายน้ำ
  - 10.1.2 จัดให้มีการบำรุงรักษาสาธารณูปโภค-สาธารณูปการอย่างเพียงพอ
  - 10.1.3 การใช้ประโยชน์ที่ดินตามกฎหมายผังเมือง
- 10.2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านแหล่งน้ำ แนวทางการพัฒนา คือ
  - 10.2.1 ก่อสร้าง ปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภคและน้ำเพื่อการเกษตร
- 10.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ แนวทางการพัฒนา คือ
  - 10.3.1 พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน
  - 10.3.2 พัฒนาฝีมือแรงงานให้ได้มาตรฐานเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน
  - 10.3.3 การส่งเสริมการเกษตร
- 10.4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคนและสังคม
  - 10.4.1 ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพจิตที่ดี มีร่างกายแข็งแรงปลอดจาก

โรคภัยไข้เจ็บ

10.4.2 พัฒนาส่งเสริมให้ประชาชนมีสวัสดิการ การนันทนาการตลอดจนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- 10.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
  - 10.5.1 เพิ่มช่องทางในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชน
  - 10.5.2 จัดการศึกษาทุกระดับ

10.5.3 ส่งเสริมให้ประชาชนอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี กิจกรรมทางศาสนา และภูมิปัญญาท้องถิ่น

10.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

10.6.1 สร้างจิตสำนึกและตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

10.6.2 บำบัดและกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล

10.6.3 ก่อสร้างปรับปรุงที่สาธารณะให้เป็นสวนสุขภาพที่พักผ่อน ออกกำลังกายแก่ประชาชน

10.7 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองการบริหาร

10.7.1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในรูปประชาคม

10.7.2 ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงาน อบต.

10.7.3 พัฒนาบุคลากรของท้องถิ่นให้มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม

10.7.4 จัดหาและปรับปรุงเครื่องมือเครื่องใช้และสถานที่เหมาะสมต่อการบริหารของ อบต.

11. นโยบายการพัฒนาของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลคงควน

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลคงควน ได้กำหนดนโยบายการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลคงควนไว้ ดังนี้

1. นโยบายการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1.1 จะพัฒนาระบบการคมนาคมในเขตตำบลคงควน โดยก่อสร้างถนนเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้านทุกหมู่บ้านในเขตตำบลคงควน

1.2 จะพัฒนาและก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กในทุกหมู่บ้านในเขตตำบลคงควน

1.3 จะพัฒนาและก่อสร้างถนนดินยกระดับให้ประชาชนสามารถใช้ในการขนส่งผลิตผลทางการเกษตรได้สะดวกทุกหมู่บ้าน

1.4 จะพัฒนาและก่อสร้างถนนดินลูกรังให้ประชาชนสามารถใช้ในการขนส่งผลิตผลทางการเกษตร ได้สะดวกทุกหมู่บ้าน

1.5 จะขอขยายเขตไฟฟ้าให้ครอบคลุมทุกจุดและทุกหมู่บ้าน

1.6 จะก่อสร้างฝายน้ำล้นและสะพานข้ามลำห้วยในเขตพื้นที่ตำบลคงควน

1.7 จะก่อสร้างบ้านพักให้กับพนักงานส่วนตำบลคงควน

1.8 จะพัฒนาและก่อสร้างวางระบบน้ำภายในหมู่บ้าน ทุกหมู่บ้าน

1.9 จะก่อสร้างห้องน้ำสาธารณะเพื่อให้ประชาชนใช้สอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคงควน

1.10 จะก่อสร้างต่อเติมอาคารที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลคงควนเพื่อให้บริการประชาชนที่มาติดต่อราชการพร้อมทั้งจัดสร้างสถานที่จอดรถให้เกิดความสะดวกและปลอดภัย

1.11 จะก่อสร้างลานกีฬาเพื่อให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปได้แสดงออกถึงความสามารถทางด้านกีฬาและใช้ออกกำลังกายให้ครบทุกหมู่บ้านในเขตตำบลคงควน

1.12 จะก่อสร้างและต่อเติมบ้านผู้ยากไร้ที่ด้อยโอกาสเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

1.13 จะก่อสร้างระบบเสียงตามสายเพื่อประชาสัมพันธ์และรับส่งข่าวสารให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านในเขตตำบลคงควน

1.14 จะก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน

2. นโยบายการพัฒนาด้านการเกษตร

2.1 จะพัฒนาแหล่งน้ำและขุดลอกแหล่งน้ำสาธารณะเพื่อกักเก็บน้ำให้ประชาชนในเขตตำบลคงควน ใช้ในการเกษตร

2.2 จะจัดให้มีแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านในเขตตำบลคงควน

2.3 จะจัดให้มีเครื่องจักร เครื่องกล ที่ใช้ในการเกษตรของกลุ่มเกษตรกรในเขตตำบลคงควน

2.4 จะจัดให้มีและสนับสนุนในการจัดทำชีวภาพใช้ในการเกษตรให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านในเขตตำบลคงควน

2.5 จะจัดให้มีและสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชให้เกษตรกรใช้ในการเกษตรให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเกษตรกร

2.6 จัดให้มียากำจัดวัชพืช กำจัดแมลงศัตรูพืช ให้เกษตรกรทุกกลุ่มเกษตรกร

2.7 จัดให้มีและสนับสนุนการเลี้ยงปลาและกบในบ่อซีเมนต์

2.8 จัดให้มีและสนับสนุนกลุ่มเกษตรกรเพาะเห็ดทุกชนิด

2.9 จัดให้มีและสนับสนุนเกษตรกรกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์ปีกทุกชนิด

2.10 จัดให้มีและสนับสนุนเกษตรกรกลุ่มเลี้ยงโค กระบือ ในเขตตำบลคงควน

2.11 จัดให้มีและสนับสนุนการทำไร่นาสวนผสม การทำการเกษตรตามแนวพระราชดำริ

2.12 ส่งเสริมและสนับสนุนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน

3. นโยบายด้านการพัฒนาสังคม

3.1 จัดให้ผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ เด็กและสตรี ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ผู้ยากไร้ ผู้ติดเชื้อมีเอดส์ ในเขตตำบลงดควนได้รับการช่วยเหลือและจัดสวัสดิการให้ทั่วถึงอย่างเป็นธรรมต่อเนื่องและ ยั่งยืน

3.2 จัดให้มี สนับสนุนและส่งเสริมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ในเขตตำบลงดควนทุกกลุ่มให้สามารถพัฒนา และดำรงอยู่อย่างยั่งยืน

3.3 จัดให้มีการช่วยเหลือผู้พิการทางสายตาและผู้ที่มีปัญหาทางด้านสายตาที่อยู่ในเขตตำบลงดควน

3.4 จัดให้มีการฝึกทบทวน อบรม.และจัดหาอุปกรณ์เครื่องมือสื่อสารให้สามารถป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว

3.5 จัดให้มีและส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อรณรงค์และต่อต้านยาเสพติด รวมทั้งสนับสนุนการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดให้สามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข มิให้หวนกลับไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอีก

3.6 จัดให้มีการจัดตั้งศูนย์คุ้มครองผู้บริโภค ropic ประจำองค์การบริหารส่วนตำบลงดควน

4. นโยบายการพัฒนาด้านการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

4.1 จัดให้มีและส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์การศึกษาตามอัธยาศัยและจัดให้มีห้องสมุดประจำตำบล

4.2 ส่งเสริมและสนับสนุนทางการศึกษาให้กับเด็กนักเรียนในเขตตำบลงดควน

4.3 จัดให้มีทุนการศึกษาให้กับผู้ด้อยโอกาสทุกระดับการศึกษาในเขตตำบลงดควน

4.4 สนับสนุนการจัดงานประเพณี 12 เดือน ในเขตตำบลงดควน

4.5 สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมที่มีความสำคัญกับผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส เด็กและสตรีตามโอกาสในวันสำคัญต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

4.6 จัดให้มีการพัฒนาและปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งทางด้านบุคลากรประจำศูนย์และสื่อการเรียนการสอนให้มีความพร้อมและความปลอดภัยของเด็กเล็กประจำศูนย์ให้อยู่ในระดับมาตรฐานสากล

4.7 จัดให้มีสนามเด็กเล่นและอุปกรณ์เด็กเล่นของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์การบริหารส่วนตำบลดงควน

5. นโยบายการพัฒนาด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

5.1 จัดให้มีการจัดตั้งหน่วยกู้ชีพกู้ภัยขององค์การบริหารส่วนตำบล และจัดหาเครื่องมือประจำหน่วยให้มีประสิทธิภาพสามารถช่วยเหลือผู้ประสบเหตุได้อย่างทันที่ทั้งที่และปลอดภัย

5.2 จัดให้มีรถกู้ชีพและวิทยุสื่อสารของหน่วยกู้ชีพกู้ภัยขององค์การบริหารส่วนตำบล

5.3 สนับสนุน ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพให้กับ อสม. ในเขตตำบลดงควน

5.4 จัดให้มีเครื่องพ่นหมอกควันอย่างเพียงพอในเขตตำบลดงควน

5.5 จัดให้มีสารกำจัดลูกน้ำยุงลายและวัคซีนป้องกันโรคจากสัตว์อย่างเพียงพอ

5.6 จัดให้มีอุปกรณ์จัดเก็บน้ำฝนที่ได้มาตรฐาน สะอาดถูกหลักอนามัยและอย่างเพียงพอ

5.7 จัดหาพาหนะส่งน้ำเพื่อป้องกันและบรรเทาภัยแล้งในฤดูแล้งให้กับประชาชน

6. นโยบายด้านการพัฒนาด้านกีฬาและนันทนาการ

6.1 จัดให้มีและสนับสนุนการแสดงออกทางด้านกีฬาของเยาวชนและประชาชนทั่วไปในเขตตำบลดงควน โดยการจัดการแข่งขันกีฬาทำบลในทุก ๆ ปีงบประมาณ

6.2 จัดหาและสนับสนุนอุปกรณ์กีฬาให้กับชมรมกีฬาของแต่ละหมู่บ้านตามความต้องการอย่างทั่วถึง

6.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งชมรมกีฬาของแต่ละหมู่บ้านในเขตตำบลดงควนเพื่อให้เยาวชนและประชาชนได้รวมกลุ่มออกกำลังกายโดยใช้กีฬาเป็นสื่อในการสร้างความสามัคคีของชุมชน

6.4 จัดให้มีการออกกำลังกายของชมรมผู้สูงอายุในแต่ละหมู่บ้าน

6.5 จัดให้มีและสนับสนุนเครื่องเสียงเพื่อให้ในการออกกำลังกายประจำชมรมของแต่ละหมู่บ้าน

6.6 สนับสนุน และส่งเสริมนักศึกษาเข้าร่วมการแข่งขันในระดับต่าง ๆ ตามที่มีการจัดการแข่งขัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาบททวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้าน โครงสร้างพื้นฐานตาม การโอนภารกิจให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล และงานวิจัยที่ใกล้เคียง ดังต่อไปนี้

ดิษฐพล กอหรั่งกุล (2546 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องประสิทธิผลโครงการก่อสร้าง ด้านโครงสร้างพื้นฐานตามแผนการกระจายอำนาจของรัฐ : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเจ้าพระยา สุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จากการวิจัยพบว่า เพศที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อ ประสิทธิภาพของ โครงการ อายุที่แตกต่างกันมีผลต่อประสิทธิผลของโครงการในด้านโอกาส การใช้งาน ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ไม่มีผลต่อประสิทธิผลของโครงการ อาชีพที่แตกต่างกันมีผลต่อประสิทธิผลของโครงการในด้านความสะดวกในการใช้งานจากโครงการ และ ระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่ไม่มีผลต่อประสิทธิผลของโครงการ

วิสา นราเทียม (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริการ สาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดนครราชสีมา โดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐาน ประเภทถนนลาดยาง ประชากรที่ศึกษาได้แก่ประชาชนที่ใช้รถยนต์บนถนนเส้นทางประจำ ผู้ใช้รถโดยสารที่วิ่งบนเส้นทางและกลุ่มบ้านเรือนสองข้างทางสายบ้านหนองจาน ตำบลหนอง สาหรัย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เครื่องมือที่ใช้ศึกษาคือแบบสอบถาม ผล การศึกษาพบว่า ประชาชนเห็นว่าการบริการสาธารณะด้าน โครงสร้างพื้นฐานประเภท ถนนลาดยางขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา สายบ้านหนองจาน ตำบล หนองสาหรัย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับของค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น รองลงมาได้แก่ด้านการ ประหยัดเวลาในการเดินทาง ด้านการแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างรวดเร็ว และด้านการตรงกับ ความต้องการของประชาชน

ณัฐวุฒิ เพียงเกต (2550 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยผลการดำเนินงาน โครงการก่อสร้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอแกลง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็น ของประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการ ก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอแกลง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ประชาชน

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแกดำ จำนวน 394 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้วิจัยคือแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินโครงการก่อสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแกดำ ตามความคิดเห็นของประชาชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกรายด้านพบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านแหล่งน้ำ อยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน คือ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สุเทพ เหนือโพธิ์ทอง (2550 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามประเภทการทำงาน โดยรวมมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จารุณี พิมพ์จำปา (2551 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคูทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคูทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคูทุ่ง อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร จำแนกตามอายุ ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนจำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ระดับการศึกษาประถมศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกับระดับการศึกษามัธยมศึกษาหรือเทียบเท่าทางสถิติที่ระดับ .05 โดยระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นมากกว่าระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า

จิตรลัดดา ถิ่นสำราญ (2551 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหน้าที่

ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ที่จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพนั้น พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประชาชนที่เพศ อายุ การศึกษา ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ อำเภอสรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

เดือนฉาย ผลเรื่อง (2551 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความเห็นของประชาชนในเขตตำบลคลองขามเห็นว่า มีการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อย คือ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร ด้านการพัฒนาทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการพัฒนาคนและสังคม และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน คือด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ในส่วนผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกันเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

สุทธิรักษ์ ประจงกุล (2552 : 132) ได้วิจัย เรื่อง การดำเนินงานตามแผนการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การดำเนินงานตามแผนการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามลำดับ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว และด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานตามแผนการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามรายได้ จำนวนประชากร และตำแหน่ง พบว่า การดำเนินงานตามแผนการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างอย่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ไพรวรรณ อุปลี (2552 : บทคัดย่อ) ได้วิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชน ตำบลเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 6 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการรักษาความสะอาดของถนนทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

นุกูล ฝอยทอง (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องความความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอกำแพง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแกดำ อำเภอกำแพง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเรียงจากมากไปน้อยคือ ด้านการศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการเมืองการบริหารจัดการ ด้านเศรษฐกิจ ด้านคุณภาพชีวิตและคุณภาพสังคม

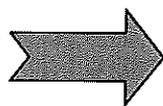
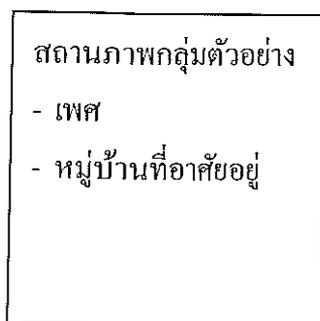
จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การดำเนินงานด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเทศบาลนั้น เป็นไปตามการกระจายอำนาจตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยพบว่ามีระดับการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางมีการดำเนินงานในด้านการศึกษา สาธารณสุข การส่งเสริมอาชีพ การจัดสวัสดิการสังคม และอื่น ๆ ตามความพร้อมของแต่ละท้องถิ่น ยังคงพบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานในด้านนี้ เช่น การขาดแคลนงบประมาณในการดำเนินงาน การขาดบุคลากรที่มีความรู้ในการปฏิบัติงาน การขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การขาดแคลนข้อมูลสารสนเทศ นอกจากนี้ โครงสร้างทางการบริหารและระบบงานยังไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสังคม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานตามการโอนภารกิจให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลคงควน อำเภอนาควน จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามกรอบการถ่ายโอนภารกิจด้านโครงสร้างพื้นฐาน ตามแผนการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยนำภารกิจด้านโครงสร้างพื้นฐาน 4 ด้าน มาเป็นกรอบแนวคิด (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. 2545 : 3) ดังนี้

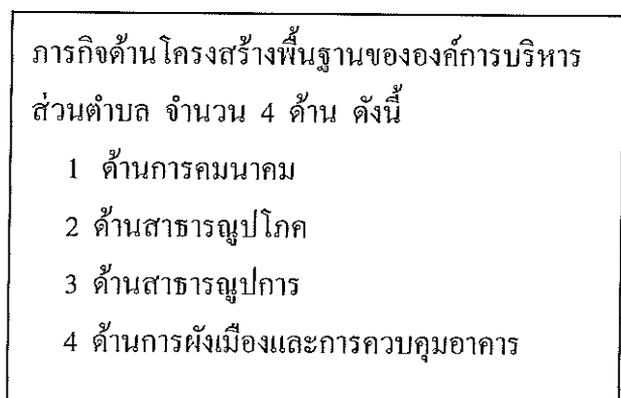
ตัวแปรอิสระ

(Independent Variables)

ตัวแปรตาม

(Dependent Variable)

แผนภาพที่ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย